

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

53 tomas

2010 m. gruodžio 30 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

NUOMONĖS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

2010/C 357/01	Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (FRONTEX), pasiūlymo	1
2010/C 357/02	Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Komisijos komunikato dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų perdavimo trečiosioms šalims bendros koncepcijos	7

II Komunikatai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Komisija

2010/C 357/03	Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis – Atvejai, kuriems Komisija neprieštarauja (¹)	12
---------------	---	----

LT

Kaina:
3 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

(Tęsinys antrajame viršelyje)

2010/C 357/04

Neprieštaravimas praneštai koncentracijai (Byla COMP/M.6023 – Schweizerische Post/Österreichische Post/JV) (¹) 16

IV Pranešimai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Europos Komisija

2010/C 357/05

Euro kursas 17

V Nuomonės

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2010/C 357/06

Valstybės pagalba – Graikija – Valstybės pagalba C 27/10 (ex NN 6/09) – Valstybės pagalba „United Textiles SA“ – Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį (¹) 18

2010/C 357/07

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla COMP/M.6041 – PAI/Gecos/Nuance) – Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka (¹) 28

2010/C 357/08

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla COMP/M.6107 – Platinum Equity/Nampak Paper Holdings) – Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka (¹) 29

2010/C 357/09

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla COMP/M.6070 – Predica/Generali Vie/Europe Avenue) – Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka (¹) 30

2010/C 357/10

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla COMP/M.6100 – Gilde/Parcom/Gamma) – Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka (¹) 31

(¹) Tekstas svarbus EEE

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (FRONTEX), pasiūlymo

(2010/C 357/01)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (FRONTEX), pasiūlymą⁽³⁾ (toliau – pasiūlymas arba siūlomas reglamentas).

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į prašymą pateikti nuomonę pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių asmenų duomenų judėjimo⁽²⁾ 28 straipsnio 2 dalį,

PRIĖMĖ ŠIA NUOMONE:

I. ĮVADAS

1. 2010 m. vasario 24 d. Komisija priėmė Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis

2. EDAPP palankiai vertina tai, kad, prieš priimdamą pasiūlymą, Komisija su juo neoficialiai pasikonsultavo. Neoficialias pastabas EDAPP pateikė 2010 m. vasario 8 d., ir dėl jų Komisija padarė nemažai priimtos galutinės pasiūlymo versijos pakeitimų.

3. 2010 m. kovo 2 d. Komisijos priimtas pasiūlymas pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį buvo nusiųstas EDAPP konsultacijai.

4. Šiomis aplinkybėmis taip pat svarbu paminėti, kad 2010 m. balandžio 26 d. EDAPP, iš Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) duomenų apsaugos pareigūno gavės pranešimą apie išankstinę patikrą, priėmė nuomonę „Vykdant bendras grąžinimo operacijas (BGO) grąžinamų asmenų vardų ir kai kuriai kitų svarbių duomenų rinkimas“ (toliau – Išankstinės patikros nuomonė)⁽⁴⁾. Minėtoje nuomonėje, kurios tema – asmens duomenų tvarkymas rengiantis BGO ir jas įgyvendinant pagal Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 9 straipsnį, pateiktos išvados panaudotos kaip pagrindas kai kurioms šioje nuomonėje pateiktoms pastaboms ir išvadoms pateikti.

⁽³⁾ COM(2010) 61 galutinis.

⁽⁴⁾ Nuomonę galima rasti adresu: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_Frontex_EN.pdf

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

Pasiūlymo siekis ir tikslas

5. Kalbant apie pasiūlymo siekį ir tikslą, siūlomo naujo reglamento aiškinamajame memorandume (toliau – AM) nurodyta: „Šiame pasiūlyme pateikti Tarybos reglamento (EB) Nr. 2007/2004 (...) pakeitimai, kurių reikia siekiant užtikrinti gerai apibrėžtą tinkamą agentūros FRONTEX veikimą ateityje. Pasiūlymu siekiama pataisyti reglamentą atsižvelgiant į atliktų vertinimų rezultatus ir praktinę patirtį, aiškiau išdėstyti Agentūros įgaliojimus ir išspręsti nustatytus trūkumus.“
6. Šiomis aplinkybėmis reikėtų paminėti, jog pasiūlymo 9 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad Stokholmo programoje raginama aiškiau apibrėžti ir išplėsti FRONTEX vaidmenį Europos Sajungos išorės sienų valdymo srityje.
7. Be to, 10 konstatuojamojoje dalyje paminėtas poreikis didinti FRONTEX operacijų vykdymo gebėjimus. Kaip nurodyta toje konstatuojamojoje dalyje, „reikėtų patikslinti Agentūros įgaliojimus siekiant visų pirma padidinti Agentūros operacijų vykdymo gebėjimus ir užtikrinti, kad visos priemonės, kurių imamas, būtų proporcings siekiamiems tikslams ir vykdant šias priemones būtų visiškai gerbiamos pagrindinės teisės (...).“ Be to, 11 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad, „atsižvelgiant į turimus techninius ištaklius, reikėtų padidinti esamas galimybes teikti veiksmingą pagalbą valstybėms narėms praktiniams išorės sienų valdymo aspektams įgyvendinti.“
8. Be kita ko, kaip nurodyta pasiūlymo 4 konstatuojamojoje dalyje, „šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažistamų, visų pirma, Europos Sajungos pagrindinių teisių chartijoje, būtent žmogaus orumo, kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimo, teisės į laisvę ir saugumą, teisės į asmenų duomenų apsaugą, teisės į prieglobstį, negražinimo principo, nediskriminavimo, vaiko teisių ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą. Valstybės narės ši reglamentą turėtų taikyti nepažeisdamos šių teisių ir principų“.
9. Pasiūlyme atsižvelgiama į 2008 m. vasario 13 d. Komisijos komunikate dėl FRONTEX agentūros vertinimo ir būsimos plėtros ataskaitos⁽¹⁾ pateiktas rekomendacijas bei valdančiosios tarybos rekomendacijas tiek, kiek jose reikalaujama persvarstyti agentūros veiklą reglamentuojančius teisės aktus, išskyrus poveikio vertinime aprašytas išimtis.

II. BENDROSIOS PASTABOS

10. Apskritai EDAPP pažymi, kad pasiūlymu siekiama leisti FRONTEX veiksmingiau vykdyti dabartinius savo uždavinius.

⁽¹⁾ COM(2008) 67 galutinis.

nius ir įpareigojimus, taip pat ir numatytiuosius siūlomame reglamente. Kaip nurodyta aiškinamajame memorandume, naujieji FRONTEX uždaviniai, jeigu jie bus patvirtinti tokie, kokinis siūlo Komisija, be kita ko, apims: 1) išplėstą su rizikos analize susijusio darbo apimtį; 2) aktyvesnę veiklą, susijusią su moksliniais tyrimais; 3) suteiktą galimybę koordinuoti bendras grąžinimo operacijas; 4) naujas užduotis, susijusias su informaciinių sistemų kūrimu ir naudojimu; 5) naujas užduotis, susijusias su pagalbos EUROSUR teikimu, ir kt.

11. EDAPP, rengdamas šios nuomonės turinį ir išvadas, atidžiai atsižvelgė į šias pasiūlyme numatytas naujas teisines nuostatas, pagal kurias FRONTEX netrukus ims veikti ir, be to, dėl kurių, remiantis siūlomu reglamentu, FRONTEX gali būti priskirtos naujos operatyvios funkcijos.
12. Tokiomis aplinkybėmis ir, kaip jau minėta, atsižvelgiant į galimas naujas agentūros funkcijas bei įpareigojimus, stebina tai, kad siūlomame reglamente beveik nieko nenurodoma dėl FRONTEX atliekamo asmens duomenų tvarkymo, išskyrus pasiūlymo 11 straipsnio paskutinį sakinių. Šis klausimas taip pat bus išsamiau svarstomas atsižvelgiant į EDAPP išvadas 4 punkte nurodytoje išankstinės patikros nuomonėje.
13. Be to, daugiausia dėmesio šioje nuomonėje bus skiriama toms konkrečioms siūlomo reglamento nuostatom, kurios turi arba ateityje gali turėti poveikį duomenų apsaugai. Šiuo atžvilgiu nuomonėje analizuojamos šios konkrečios nuostatos:
 - keitimosi informacija sistemos (nauja 11 straipsnio formuluotė),
 - duomenų apsauga (naujas 11a straipsnis),
 - saugumo taisyklos dėl išlapintos informacijos ir neišlapintos konfidentialios informacijos apsaugos (naujas 11b straipsnis),
 - bendradarbiavimas su Europos Sajungos agentūromis ir įstaigomis ir su tarptautinėmis organizacijomis (nauja 13 straipsnio formuluotė),
 - operatyvaus bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir bendradarbiavimo su kompetentingomis trečiųjų šalių institucijomis palengvinimas (nauja 14 straipsnio formuluotė).

- Konkretaus teisnio pagrindo, kuriuo remdamasi FRONTEX galėtų tvarkyti asmens duomenis, nebuvimas
14. Kaip jau minėta, pasiūlyme nenurodyta, ar FRONTEX būtų leidžiamą tvarkyti (kai kuriuos) asmens duomenis atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyme organizacijai numatyta daugiau uždavinį ir įpareigojimų, o jeigu būtų leidžiamą, tai kokiomis aplinkybėmis, sąlygomis ir taikant kokius apribojimus bei garantijas. Iš tikrujų siūlomame reglamente šis klausimas nepatikslintas ir nenurodytas konkretus teisinis pagrindas, dėl kurio būtų aiškiu, kokiomis aplinkybėmis FRONTEX gali atlikti tokį tvarkymą taikant griežtas duomenų apsaugos garantijas ir laikantis proporcingumo bei būtinumo principų.
 15. Šiomis aplinkybėmis svarbu dar kartą pasiremti aiškinamuoju memorandumu, kuriame nurodoma, kad į šį teisės akto pasiūlymą įtraukti visi pasirinktos politikos priemonės aspektai, „išskyrus ribotų igaliojimų tvarkyti asmens duomenis, susijusius su kova su organizuotu nusikalteliu tinklais, organizuojančiais neteisėtą imigraciją, suteikimą FRONTEX“. AM toliau nurodoma: „Komisija mano, kad reikėtų išnagrinėti visas galimybes sustiprinti kovą su neteisėtu migrantų įvežimu ir prekyba žmonėmis.“ Tačiau „prie asmens duomenų klausimo ji verčiau grįžtų vėliau šiai metai teikiant bendrą keitimosi informacija strategiją, taip pat atsižvelgdama į būsimus svarstymus, kaip labiau pagerinti teisingumo ir vidaus reikalų sritys agentūrų bendraabdiavimą, kaip reikalaujama pagal Stokholmo programą“.
 16. EDAPP abejoja Komisijos pozicija siūlomame reglamente dėl FRONTEX atliekamo asmens duomenų tvarkymo. Minėtoje AM citatoje nepatikslinta, koks gali būti FRONTEX atliekamo asmens duomenų tvarkymo mastas jai vykdant kitą veiklą (žr. 10 ir 11 punktus). Pavyzdžiu, EDAPP nori pasiremti savo nuomone dėl išankstinės patikros, susijusia su BGO rengimu ir įgyvendinimu, o kaip FRONTEX pranešė EDAPP, vykdant šią veiklą, kad būtų veiksmingai įgyvendinti FRONTEX reglamento 9 straipsnyje nustatyti uždaviniai, gali prireikiti tvarkyti kai kuriuos asmens duomenis.
 17. Išankstinės patikros nuomonėje EDAPP teigė, kad „duomenų neskelbtinumo ir su pažeidžiamais gyventojais susijusios veiklos srityje, jei ir ne būtina, tai bent pageidautina užtikrinti konkretesnį teisinį pagrindą nei Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 9 straipsnis, siekiant nustatyti aiškesnes tvarkymo ribas ir užtikrinti tinkamas garantijas duomenų subjektams, kaip to reikalaujama Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnyje ir ES pagrindinių teisių chartijoje“.
 18. EDAPP mano, jog bendrų grąžinimo operacijų, kurias vykdant, FRONTEX nuomone, būtina tvarkyti kai kuriuos asmens duomenis, pavyzdys rodo, kad pasiūlyme šį klausimą reikia neatidėliotinai patikslinti. Komisijos nenoras tai patikslinti siūlomame reglamente ar aiškiai nurodyti, iki kada ji tai padarys, užuot atidėliojus klausimą, iki susiklostys naujos teisinės ir politinės aplinkybės (žr. šios nuomonės 15 punktą), kelia didelį rūpestį. EDAPP nuomone, dėl tokio požiūrio gali kilti nepageidautinas teisinis nesaugumas ir didelė grėsmė, kad nebūs paisoma duomenų apsaugos taisylių bei garantijų.
 19. Atsižvelgdamas į pasiūlyme numatytais naujus FRONTEX uždavinius ir įpareigojimus, EDAPP mano, kad siūlomame reglamente tiek, kiek to reikia ir kiek tai yra tinkama, turėtų būti aiškiai reglamentuotas veiklos, dėl kurios FRONTEX gali tekti tvarkyti asmens duomenis, aprėpties klausimas. EDAPP mano, kad būtinas konkretus teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi FRONTEX, vykdyma dabartinius ar naujus uždavinius, tvarkytų asmens duomenis. Toks tvarkymas turėtų būti leidžiamas tik tuomet, kai tai būtina dėl aiškiai nustatyty ir teisėtų tikslų, visų pirma vykdant BGO.
 20. Be to, nustatant teisinį pagrindą turėtų būti patikslintos būtinos ir tinkamos garantijos, apribojimai ir sąlygos, kurių laikantis asmens duomenys bus šitaip tvarkomi pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnį ir ES pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnį.
 21. Patikslinimas juo labiau būtinas atsižvelgiant į tai, kad sunku praktiskai atskirti FRONTEX operatyvią ir neoperatyvią veiklą, o konkrečiau – atvejus, kada asmens duomenys bus tvarkomi išimtinai administraciniuose ar išimtinai operatyviuose tikslais. Dėl šių sąvokų tikslios taikymo sritys ir turinio gali kilti painiava. Todėl EDAPP ragina teisės aktų leidėją siūlomame reglamente patikslinti šį klausimą.
 22. EDAPP taip pat nori pasinaudoti galimybe ir pabrėžti, kad išankstinės patikros nuomonėje pateiktos išvados taikomos tik konkrečiai veiklai (pvz., BGO), kurią FRONTEX vykdys pagal FRONTEX reglamento 9 straipsnį⁽¹⁾. Šios išvados

⁽¹⁾ 9 straipsnyje nurodyta: „1. Agentūra, laikydama Bendrijos grąžinimo politikos, teikia reikiamą pagalbą valstybėms narėms organizuojant bendras grąžinimo operacijas. Agentūra gali pasinaudoti turinomis Bendrijos finansinėmis priemonėmis, skirtomis grąžinimui. (...)“

grindžiamos išsamiai šios konkrečios veiklos teisinių ir praktinių aplinkybių analize, taip pat informacija, kurią, atliekant išankstinę patikrą, FRONTEX pateikė EDAPP. Todėl jos negali būti taikomos vertinant bet koks asmens duomenų tvarkymo, kuris ateityje gali būti numatytas kitos FRONTEX veiklos kontekste, būtinumą, proporciumą ir teisėtumą. Jeigu FRONTEX numatyta tvarkyti asmens duomenis kitokiais tikslais, FRONTEX reglamente nesant šiuo atžvilgiu specialios nuostatos, tvarkymo teisėtumas turėtų būti tiriamas atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį⁽¹⁾.

III. KONKRECIJŲ PASIŪLYMO NUOSTATŲ ANALIZĖ

23. Kaip nurodyta 13 punkte, šioje nuomonėje taip pat bus išnagrinėtos tos konkrečios siūlomo reglamento nuostatos, kurios turi arba ateityje gali turėti poveikį duomenų apsaugai (11, 11a, 11b, 13 ir 14 straipsniai).

11 straipsnis. Keitimosi informacija sistemos

24. Pasiūlyme Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 11 straipsnis suformuluotas naujai, pakeičiant agentūros vaidmenį ir įpareigojant ją palengvinti keitimąsi informacija, taip pat sukurti ir valdyti informacinię sistemą, per kurią būtų galima keistis išlapinta informacija. Konkrečiau kalbant, siūloma tokia šio straipsnio formuliuotė: „Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad palengvintų keitimąsi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Komisija ir valstybėmis narėmis. Ji sukuria ir naudoja informacinię sistemą, per kurią su Komisija ir valstybėmis narėmis galima keistis išlapinta informacija. Per šią keitimosi informacija sistemą asmens duomenimis nesikeičiama.“
25. EDAPP palankiai vertina paskutiniame minėtos nuostatos sakinyje esantį patikslinimą, nes dėl jo tampa aiškesnis informacijos, kuria gali keistis FRONTEX, Komisija ir valstybės narės, turinys ir nepaliekama abejonių dėl to, ar toks keitimasis informacija apimtu asmens duomenis.

(1) Žr. išankstinės patikros nuomonės 3.2 punktą: „Tvarkymo teisėtumas“: „EDAPP mano, kad Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 9 straipsnis ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 5 straipsnio a punktas konkrečiomis šio atvejo aplinkybėmis gali būti tik laikinas numatomos tvarkymo veiklos teisinių pagrindas, jeigu bus atidžiai patirkintas konkretesnio teisinio pagrindo poreikis, kol tebéra persvaromas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004.“ Galutinėse išvadose EDAPP taip pat pasiūlė FRONTEX: 1) prieš padarant Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnį teisiniu pagrindu, jį išnagrinėti, kad būtų įvykdyti jo reikalavimai. Tokiu atveju EDAPP pareikalavo FRONTEX jam pranešti apie šio straipsnio reikalavimų laikymosi metodiką dar prieš padarant pakeitimą; 2) įgyvendinti būtinas procedūras duomenų subjektų teisėms užtikrinti; 3) įgyvendinti reikalavimą pranešti prieš pradedant tvarkymo veiklą, išskyrus atvejus, kai valstybės narės pagal reglamento 12 straipsnį pateikia informaciją duomenų subjektams. Be to, EDAPP paprasė FRONTEX jam pranešti apie konkrečias įgyvendinimo priemones, kurių šiuo atžvilgiu imtasi.

26. Tačiau šiomis aplinkybėmis EDAPP nori atkreipti dėmesį į tai, kad siūlomas 11 straipsnis yra praktiskai vienintelė pasiūlymo nuostata, kurioje aiškiai reglamentuojamas FRONTEX atliekamas asmens duomenų tvarkymas jam vykdant operatyvią veiklą. Jame nurodyta, kad per konkretią informacinię sistemą asmens duomenimis nesikeičiama. Tai, kad kitose nuostatose, kaip antai nuostatoje, kurioje reglamentuojamas bendradarbiavimas su Europos Sąjungos agentūromis, įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis (13 straipsnis) ar bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis (14 straipsnis), nėra tokio pobūdžio patiksliimo, gali kelti neaiškumą ar net rūpesčių duomenų apsaugos požiūriu.

11a straipsnis. Duomenų apsauga

27. Pasiūlyme numatyta įterpti 11a straipsnį, susijusį su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 taikymu, suformuluotą taip: „Valdančioji taryba nustato priemones, kuriomis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, taip pat priemones dėl Agentūros duomenų apsaugos pareigūno.“
28. EDAPP palankiai vertina šią nuostatą, kuri patvirtina, kad agentūra, kai jai leidžiama tai daryti, asmens duomenis privalo tvarkyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.
29. Šiomis aplinkybėmis duomenų apsaugos pareigūno paskyrimas yra ypač svarbus dalykas ir turėtų būti nedelsiant nustatytos įgyvendinimo taisyklės, susijusios su duomenų apsaugos pareigūnui priskirtinų igaliojimų ir užduočių aprėptimi pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 24 straipsnio 8 dalį. Be to, šias taisyklės reikėtų papildyti visomis būtinomis priemonėmis, kurių reikia, kad šis reglamentas būtų veiksmingai taikomas FRONTEX.
30. Ši nuostata ypač svarbi atsižvelgiant ir į išankstinės patikros nuomonės išvadas, dėl kurių FRONTEX EDAPP praneše, kad, norint tinkamai ir veiksmingai įgyvendinti uždavinius pagal FRONTEX reglamento 9 straipsnį, kai kuriuos asmens duomenis reikės tvarkyti. Kadangi taikomas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001, FRONTEX, kaip duomenų valdytoja, turės užtikrinti visų šio reglamento nuostatų laikymąsi.
31. Be to, reikėtų paminėti, kad pasiūlyme nėra jokių specialių nuostatų, susijusių su duomenų subjektų teisių įgyvendinimu (Reglamento (EB) Nr. 45/2001 13–19 straipsniai). Be to, nėra jokios konkrečios nuostatos, susijusios su duomenų valdytojo pareiga pateikti informaciją duomenų subjektui (Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsniai). EDAPP rekomenduoja specialiai atsižvelgti į šias taisyklės Valdančiajai tarybai nustatant priemones pagal pasiūlymo 11a straipsnį.

11b straipsnis. Saugumo taisyklos dėl išlapčios informacijos ir neišlapčios konfidencialios informacijos apsaugos

32. 11b straipsnyje numatyta, kad išlapintai informacijai FRONTEX turėtų taikyti Komisijos sprendime 2001/844/EB, EAPB, Euratomas nustatytus saugumo principus. Tai, be kita ko, apima, nuostatas dėl keitimosi išlapintai informacija, jos tvarkymo ir saugojimo. Be to, siūloma nuostata agentūra įpareigojama tvarkyti neišlapintą konfidencialią informaciją laikantis Komisijos priimtų ir įgyvendinamų principų.
33. EDAPP palankiai vertina šią nuostatą, nes joje patikslinta, kaip FRONTEX turėtų apsaugoti išlapintą informaciją, ja keistis, ją tvarkyti ir saugoti. Be to, EDAPP palankiai vertina tai, kad neišlapinta konfidenciali informacija turėtų būti saugiai tvarkoma laikantis Komisijos patvirtintų saugumo principų. Siekdamas papildyti ir patikslinti šį saugumo srities įpareigojimą, EDAPP rekomenduoja prie 11b straipsnio paskutinio saknio pridėti žodžius „ir atitinkamai parengia savo išsamią saugumo politiką“. Iš tikrųjų, kad Komisijos principai būtų veiksmingi, juos reikia tinkamai perkelti ir įgyvendinti taikant specialią saugumo politiką.

13 straipsnis. Bendradarbiavimas su Europos Sąjungos agentūromis ir įstaigomis ir su tarptautinėmis organizacijomis

34. Pasiūlyme pakeičiama dabartinio FRONTEX reglamento 13 straipsnio formuluotė. Naujas šios nuostatos tekstas suformuluotas taip: „Agentūra gali bendradarbiauti su Europoli, Europos prieglobščio paramos biuru, Pagrindinių teisių agentūra, kitomis Europos Sąjungos agentūromis ir įstaigomis ir su tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis šio reglamento taikymo sričiai priklausančiais klausimais, vadovaudamasi su šiomis institucijomis sudarytais darbo susitarimais ir laikydamasi atitinkamų Sutarties nuostatų bei nuostatų dėl šių institucijų kompetencijos.“
35. Ištyrės šią nuostatą, EDAPP supranta, kad šiam straipsnyje minimi darbo susitarimai su agentūromis, įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis nebūs susiję su asmens duomenų tvarkymu. Šis supratimas grindžiamas tuo, kad naujajame nuostatos tekste šis klausimas nepatikslintas ir nenurodytos duomenų, kurių šios agentūros ir organizacijos galėtų keistis, kategorijos. Joje taip pat nenumatyto tokio galimo keitimosi sąlygos.

36. Nepaisant pirmiau išreikštos pozicijos, EDAPP norėtų atkreipti dėmesį į 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos

sprendimo dėl Europos policijos biuro (Europolo) įsteigimo⁽¹⁾ (toliau – Sprendimas dėl Europolo) 22 straipsnį „Santykiai su Sąjungos ar Bendrijos institucijomis, įstaigomis, tarnybomis ir agentūromis“. Šia nuostata Europolas įgaliojamas užmegzti ir palaikyti bendradarbiavimo santykiaus su institucijomis, įstaigomis, tarnybomis ir agentūromis, įsteigtomis Europos Sąjungos sutartimi ir Europos Bendrijų steigimo sutartimis arba remiantis šiomis sutartimis, visų pirma su FRONTEX. Šiomis aplinkybėmis reikėtų pridurti, jog 22 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „Europolas su 1 dalyje nurodytais subjektais sudaro susitarimus arba darbinius susitarimus. Tokie susitarimai arba darbiniai susitarimai gali būti susiję su keitimusi operatyvine, strategine arba techninio pobūdžio informacija, išskaitant asmens duomenis ir išlapintą informaciją. Bet koks toks susitarimas arba darbinis susitarimas gali būti sudaromas tik patvirtinus valdančiajai tarybai, kuri, tiek, kiek tai yra susiję su keitimusi asmens duomenimis, prieš tai yra gavusi jungtinės priežiūros institucijos nuomonę“. Be to, remdamasis 22 straipsnio 3 dalimi, prieš įsigaliojant 2 dalyje nurodytam susitarimui ar darbiniam susitarimui, Europolas iš 1 dalyje nurodytų subjektų gali tiesiogiai gauti ir naudoti informaciją, išskaitant asmens duomenis, jei tai reikalinga jo užduotims teisėtai vykdyti, taip pat 24 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis jis gali tokiems subjektams tiesiogiai perduoti informaciją, išskaitant asmens duomenis, jei tai reikalinga gavėjo užduotims teisėtai vykdyti.

37. Atsižvelgiant į tai, kad Sprendime dėl Europolo yra nuostata, pagal kurią Europoli galėtų būti leidžiama sudaryti susitarimą arba darbo susitarimą su FRONTEX, kuris gali būti susijęs su keitimusi operatyvine, strategine ar techninė informacija, išskaitant asmens duomenis, EDAPP ragina teisės aktų leidėjų siūlomame reglamente patikslinti, kad darbo susitarime, kuris galėtų būti sudarytas su Europoli pagal siūlomą FRONTEX reglamento 13 straipsnį, keitimas asmenine informacija nebūtų numatyta.

14 straipsnis. Operatyvaus bendradarbiavimo su trečiosioms šalimis ir bendradarbiavimo su kompetentingomis trečiųjų šalių institucijomis palengvinimas

38. Pasiūlymo 14 straipsnio 1 dalyje reglamentuojamas operatyvaus bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir bendradarbiavimo su kompetentingomis trečiųjų šalių institucijomis palengvinimo klausimas. Konkrečiai Jame reikalaujama, kad agentūra: „vadovaudamasi Europos Sąjungos išorės santykių politika, išskaitant žmogaus teises, palengvintų valstybių narių ir trečiųjų šalių operatyvų bendradarbiavimą savo veiklos sričiai priklausančiais klausimais, ir tiek, kiek reikia jos uždaviniamams atlikti“. Be to, minėto straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad „Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių institucijomis, kompetentingomis šio reglamento taikymo sričiai priklausančiais klausimais, vadovaudamasi su šiomis institucijomis sudarytais darbo susitarimais ir laikydamasi atitinkamų Sutarties nuostatų“.

(1) 2009/371/TVR (OL L 121, 2009 5 15, p. 37).

39. Dėl minėtos nuostatos EDAPP pažymi, kad joje neminimas asmens duomenų tvarkymas ir nenurodoma, ar iš šioje nuostatoje minimus „darbo susitarimus“ būtų įtraukti asmens duomenys, o jei būtų, tai kokiui mastui ir kokiomis aplinkybėmis. Todėl, taip pat atsižvelgdamas į bendrosiose pastabose pateiktus motyvus, EDAPP supranta, kad ši nuostata neapimtų asmens duomenų tvarkymo. Tokia išvada taip pat atitinka informaciją, kurią EDAPP gavo iš FRONTEX, kai buvo teikiamas pranešimas dėl išankstinės patikros BGO kontekste.

IV. IŠVADA

40. EDAPP palankiai vertina tai, kad Komisija su juo pasikonsultavo pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį.

41. EDAPP atkreipė dėmesį į siūlomo reglamento tikslus bei siekius ir pasiūlymo priėmimo priežastis, dėl kurių reikia persvarstyti FRONTEX veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Visų pirma jis pažymi, kad pasiūlymu siekiama leisti FRONTEX veiksmingiau įgyvendinti dabartines, taip pat siūlomame reglamente numatytas užduotis ir įpareigojimus.

42. Atsižvelgiant į pasiūlyme numatyta naują teisinį reglamentavimą, pagal kurį FRONTEX netrukus ims veikti ir dėl kurio FRONTEX, remiantis siūlomu reglamentu, gali būti suteikti nauji operatyvūs įgaliojimai, stebina tai, kad siūlomame reglamente beveik nieko nenurodoma dėl FRONTEX atliekamo asmens duomenų tvarkymo, išskyrus pasiūlymo 11 straipsnio paskutinį sakinių.

43. EDAPP nuomone, siūlomame reglamente tiek, kiek to reikia ir kiek tai yra tinkama, turėtų būti aiškiai reglamentuotas veiklos, dėl kurios FRONTEX gali tekti tvarkyti asmens duomenis, aprépties klausimas.

44. Reikalingas konkretnus teisinis pagrindas, kuriuo būtų reglamentuotas FRONTEX atliekamas asmens duomenų tvarkymas ir kuris aiškiai apibrėžtu, kokiomis aplinkybėmis FRONTEX gali atliliki tokį tvarkymą, taikant griežtas duomenų apsaugos garantijas ir laikantis proporcingumo bei būtinumo principų. Toks tvarkymas turėtų būti leidžiamas tik jei jis yra būtinės dėl aiškiai nustatytų ir teisėtų tikslų (visų pirma BGO).

45. Nustatant teisinį pagrindą turėtų būti patikslintos būtinės ir tinkamos garantijos, apribojimai ir sąlygos, kurių laikantis asmens duomenys bus šitaip tvarkomi pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnį ir ES pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnį, išskaitant garantijas dėl duomenų subjektų teisių kaip vieno svarbiausių dalykų.

46. Komisijos nenoras tai patikslinti siūlomame reglamente ar aiškiai nurodyti, iki kada ji tai padarys, užuot atidėliojusi klausimą, iki susiklostys naujos teisinės ir politinės aplinkybės, kelia didelį rūpestį. EDAPP nuomone, dėl tokio požiūrio gali kilti nepageidautinas teisinis nesaugumas ir didelė grėsmė, kad nebus paisoma duomenų apsaugos taisyklių bei garantijų.

47. Kad pasiūlymas būtų dar patobulintas, EDAPP ragina teisės aktų leidėją siūlomame reglamente patikslinti, kad darbo susitarime, kuris galėtų būti sudarytas su Europolu pagal siūlomą FRONTEX reglamento 13 straipsnį, keitimasis asmenine informacija nebūtų numatyta. Be to, jis siūlo patikslinti pasiūlymo 11b straipsnį.

Priimta Briuselyje 2010 m. gegužės 17 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Komisijos komunikato dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų perdavimo trečiosioms šalims bendros koncepcijos

(2010/C 357/02)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokį duomenų judėjimo⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į prašymą pateikti nuomonę pagal 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokį duomenų judėjimo, ypač į jo 41 straipsnį⁽²⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

I. ĮVADAS

1. Konsultacijos su EDAPP

- 2010 m. rugpjūto 21 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų perdavimo trečiosioms šalims bendros koncepcijos⁽³⁾. Taip pačią dieną komunikatas buvo nusiųstas EDAPP konsultacijoms.
- EDAPP teigiamai vertina tai, kad Komisija su juo konsultavosi. Dar prieš priimant komunikatą EDAPP buvo suteikta galimybė pateikti neoficialių pastabų. Iš kurių iš šių pastabų atsižvelgta galutiniame dokumento variante, tačiau kiti aspektai vis dar kelia rüpestį dėl duomenų apsaugos.
- Komisijos komunikate pateikta bendra PNR klausimų koncepcija siekiama nustatyti nuoseklą PNR duomenų

perdavimo trečiosioms šalims sistemą. Komunikate ne tik atskleidžiamas teisinio tikrumo poreikis – šią suderintą koncepciją tvirtai remia ir Europos Parlamentas, kuriam naujojoje institucinėje sistemoje suteiki įgaliojimai ratifikuoti PNR susitarimus su trečiosiomis šalimis⁽⁴⁾.

4. Komunikatą papildo derybų dėl PNR susitarimų su konkretiųmis trečiosiomis šalimis rekomendacijos. Šios rekomendacijos slaptos ir šioje nuomonėje nenagrinėjamos. Vis dėlto II skyriuje pateikiamas pastabos dėl bendro komunikato ir rekomendacijų rysio.
5. Komisija rengia ne tik bendrą PNR duomenų perdavimo trečiosioms šalims koncepciją, bet ir persvarstyta PNR koncepciją Europos Sąjungai. Anksčiau, prieš įsigaliojant Lisabonos sutarčiai, pagal trečiąjį ramstį tokios ES sistemos pasiūlymas buvo intensyviai svarstomas Taryboje⁽⁵⁾. Šiose diskusijose nebuvvo pasiekti sutarimo keliais svarbiais PNR sistemos klausimais, pavyzdžiu, dėl naudojimosi duomenų baze, sudaryta pagal šią sistemą. Tada Stokholmo programoje Komisija buvo paraginta pateikti naują pasiūlymą, tačiau joje nebuvvo aptarti svarbiausi tokio pasiūlymo elementai. Tikimasi, kad 2011 m. pradžioje bus pateiktas naujosios ES PNR sistemos direktyvos projektas.

6. Šioje nuomonėje daugiausia kalbama apie Komisijos komunikatą. Pirmojoje nuomonės dalyje nagrinėjama, kaip komunikate atsižvelgta į pastarojo meto pokyčius duomenų apsaugos srityje, antrojoje dalyje kalbama apie PNR sistemos teisėtumą, trečioje – apie komunikate aptartus konkretesnius duomenų apsaugos klausimus.

⁽⁴⁾ Susitarimai pasirašyti su:

- Jungtinėmis Valstijomis – Europos Sąjungos ir Jungtinėmis Amerikos Valstijų susitarimas dėl oro vežėjų atliekamo keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų tvarkymo ir perdavimo Jungtinėms Valstijų Vidaus saugumo departamento (DHS) (2007 PNR Susitarimas) (OL L 204, 2007 8 4, p. 18),
- Kanada – Europos bendrijos ir Kanados Vyriausybės susitarimas dėl išankstinės informacijos apie keleivius ir keleivio duomenų įrašo duomenų apdorojimo (OL L 82, 2006 3 21, p. 15),
- Australija – Europos Sąjungos ir Australijos susitarimas dėl oro vežėjų atliekamo Europos Sąjungos pateiktų keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų tvarkymo ir perdavimo Australijos muitinės tarnybai (OL L 213, 2008 8 8, p. 49–57).

⁽⁵⁾ 2007 m. lapkričio 6 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) naudojimo teisėsaugojo (COM(2007) 654 galutinis). EDAPP nuomonę dėl šio pasiūlymo pateikė 2007 m. gruodžio 20 d. (OL C 110, 2008 5 1, p. 1).

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ COM(2010) 492 galutinis.

II. PASIŪLYMO ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

7. EDAPP, atsižvelgdamas į neseniai pateiktus Europos Parlamento prašymus atlikti išsamiai esamų ir numatomų PNR sistemų analizę ir išdėstyti nuoseklų požiūrių, palankiai vertina horizontaliąją koncepciją, kurios laikomasi komunikate. Aukštas, suderintas visoms šioms sistemoms taikomas apsaugos lygis – tikslas, kurį reikėtų tvirtai remti.
8. Nepaisant to, EDAPP abejoja, ar įvairios iniciatyvos, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su PNR duomenų tvarkymu, pateiktos tinkamu laiku.
9. Nors komunikate minimi tarptautiniai susitarimai dėl PNR sistemų ir ES PNR iniciatyva, komunikate siūlomi standartai susiję tik su tarptautiniais susitarimais. ES sistema bus aptariama ir plėtojama vėliau.
10. Logiškesnė ir parankesnė darbotvarkė, EDAPP manymu, turėjo apimti visapusišk galimos ES sistemos svarstymą, į jį įtraukiant ES teisės sistemą atitinkančias duomenų apsaugos nuostatas, ir tuo remiantis reikėjo rengti susitarimą su trečiosiomis šalimis koncepciją.
11. EDAPP taip pat pabrėžia darbą, atliekamą rengiant ES ir JAV bendrajį susitarimą dėl keitimosi duomenimis teisėsaugos tikslais (¹), kurio tikslas – nustatyti tam tikrus principus, kuriais būtų užtikrinta asmens duomenų aukšto lygio apsauga kaip būtina keitimosi šiaisiai duomenimis su Jungtinėmis Valstijomis sąlyga. ES ir JAV derybų rezultatas galėtų būti pavyzdys tolesniems dvišaliams ES ir jos valstybių narių sudaromiems susitarimams, išskaitant ES ir JAV susitarimą dėl PNR.
12. Dar vienas aspektas, į kurį šiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti, – dabar Komisijos atliekami bendri ES duomenų apsaugos sistemos svarstymai, kuriais siekiama iki 2010 m. pabaigos parengti komunikatą, o paskui 2011 m. – pasiūlymą dėl naujos reglamentavimo sistemas (²). Šis persvarstymo procesas vyksta pagal sistemą, susidariusią po Lisabonos sutarties įsigaliojimo ir turinčią

(¹) Pirmiausia žr. 2010 m. sausio mén. Komisijos pradėtas konsultacijas dėl būsimo Europos Sąjungos (ES) ir Jungtinė Amerikos Valstijų (JAV) tarptautinio susitarimo dėl asmenų duomenų apsaugos ir keitimosi informacija teisėsaugos tikslais, taip pat 29 straipsnio darbo grupės ir EDAPP nuomonės – informacija apie tai pateikiama adresu http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0005_en.htm

(²) Komisija pradėjo dabartinės teisinės sistemos peržiūros procesą, kurio pradžia – 2009 m. gegužės mén. surengta aukšto lygio konferencija. Po jos iki 2009 m. pabaigos įvyko konsultacijos su visuomenė, o 2010 m. liepos mén. – keli konsultacijų su suinteresuotais subjektais susitikimai. 29 straipsnio darbo grupės nuomonė, prie kurios aktyviai prisidėjo ir EDAPP, pateikiama adresu http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/wdocs/index_en.htm#general_issues

tiesioginį poveikį horizontaliam duomenų apsaugos principų taikymui ankstesniems ES ramsčiams, išskaitant policijos ir teismų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose.

13. Siekdama užtikrinti nuoseklumą, ES turėtų susitarti dėl savo vidaus priemonių ir, remdamasis šiomis vidaus priemonėmis, derėtis dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis. Todėl bendoje darbotvarkėje pirmiausia turėtų būti aptariama ES duomenų apsaugos sistema, paskui – galimas ES PNR sistemos poreikis ir galiausiai – atnaujinta ES sistema grindžiamos keitimosi duomenimis su trečiosiomis šalimis sąlygos. Šiuo etapu nustatant PNR duomenų perdavimo trečiosioms šalims sąlygas turėtų būti atsižvelgta ir į būsimame ES ir JAV susitarime numatytas apsaugos nuostatas.
14. EDAPP žino, kad dėl įvairių procedūrinių ir politinių priežascių šios idealios tvarkos praktikoje nesilaikoma. Vis dėlto jis mano, kad įvairūs subjektai, išskaitant Komisiją, Tarybą ir Parlamentą, neturėtų pamiršti šių įvairių etapų būtinybės. Kadangi ES sistema rengiama ir ES derybos su JAV vyksta tuo pačiu metu, reikėtų tinkamai atsižvelgti į tai, kad ES viduje ir duomenų perdavimo trečiosioms šalims srityje reikalingas duomenų apsaugos nuostatų nuoseklumas ir suderintas požiūris. Konkrečiau tai reikštų, kad reikia:
- pries baigiant PNR derybas su trečiosiomis šalimis atsižvelgti į šių derybų poveikio ES PNR vertinimo rezultatus,
- užtikrinti, kad būtų pasimokyta iš dabartinės PNR tvarkos peržiūros,
- derybas su Jungtinėmis Valstijomis dėl PNR susieti su derybomis dėl bendro susitarimo dėl keitimosi duomenimis teisėsaugos tikslais. Tai – vienintelis būdas abiejose susitarimuose užtikrinti nuoseklias apsaugos nuostatas.

15. Galiausiai EDAPP kelia komunikato ir Komisijos parengtų gairių ryšio klausimą. Šis klausimas – kokias tikslas apsaugos nuostatas ir sąlygas reikėtų įtvirtinti standartuose, išdėstytuose komunikate arba kiekvienai šaliai parengtose gairėse: jeigu bendras tikslas – suderinti PNR duomenų tvarkymo ir keitimosi jais sąlygas, EDAPP mano, kad veiklos laisvė rengiant kiekvieną tarptautinį susitarimą turėtų būti kuo mažesnė ir kad standartais turėtų būti nustatyta tikslai sistemoje. Standartai turėtų turėti veiksmingą poveikį susitarimų turiniui. Kelios toliau pateiktos pastabos rodo, kad šiuo požiūriu reikia daugiau tikslumo.

2. Sistemos teisėtumas

16. EDAPP ir 29 straipsnio darbo grupė jau ne vienoje nuomonėje⁽¹⁾ primygintinai teigė, kad reikia aiškiai pagrįsti PNR sistemu kūrimą ES viduje ar siekiant keistis duomenimis su trečiosiomis šalimis. Turi būti nustatytas ir konkrečiais duomenimis patvirtintas priemonių reikalingumas, paskui jos turėtų būti įvertintos ir suderintos, atsižvelgiant į kišimosi į privatų asmenų gyvenimą laipsnį, kad būtų užtikrintas adekvatus rezultatas, kuo mažiau kišantis į privatų gyvenimą. Tai, kad pastarojo meto technologijų plėtra teikia plačios prieigos ir analizės galimybių, kaip teigama komunikato 2.2 punkto pabaigoje, savaimė nepateisina sistemos, kuria būtų siekiama tikrinti visus keliautojus, kūrimo. Kitaip tariant, priemonių buvimu neturėtų būti teisinamas tikslas.
17. Kaip išdėstyta toliau, EDAPP mano, kad dėl masinio duomenų apie nekaltus žmones perdavimo rizikos vertinimo tikslais kyla rimtų klausimų, susijusių su proporcinių gumių. EDAPP ypač abejoja dėl prevencinio PNR duomenų naudojimo. Dėl „retrospektivijo“ duomenų naudojimo nekyla didelių rūpesčių, nes duomenys naudojami tiriant jau padarytą nusikaltimą, tačiau tikralaikį ir prevencinį duomenų naudojimą reikia vertinti nuodugniau.
18. Remiantis komunikato formuliuote, net ir „tikruoju laiku“ PNR duomenys bus naudojami „nusikaltimų prevencijai, asmenims sekti arba sulaikyti, kai nusikaltimas dar nepadarytas“, vadovaujantis „apibrėžtais, faktais pagrįstais rizikos veiksnių“⁽²⁾. Pagrindinė idėja – remiantis rizikos veiksnių imtis priemonių prieš asmenis, kol nusikaltimas dar nepadarytas, – EDAPP nuomone, yra prevencinė priemonė, kurios taikymas teisėsaugoje tradiciškai griežtai apibrėžtas ir ribotas.
19. Be to, nei rizikos veiksnių sąvoka, nei „rizikos vertinimo“ sąvoka néra pakankamai apibrėžtos, o antrają minėtą sąvoką galima lengvai supainioti su „profilijų nustatymu“. Ši panašumą netgi sustiprina tariamas tikslas kurti „faktais pagrįstus kelionių ir elgesio modelius“. EDAPP abejoja pradinį faktų ir pagal juos sudarytų modelių sąsaja. Šiuo procesu siekiama asmeniui primesti rizikos vertinimą – ir galbūt taikyti prievaratos priemones – remiantis su šiuo asmeniu nesusijusiais faktais. Kaip EDAPP nurodė jau anksčesnėje dėl ES PNR pasiūlymo, pagrindinis EDAPP rūpestis susijęs su faktu, kad „sprendimai dėl asmenų bus priimami remiantis modeliais ir kriterijais, nustatytais naudojant keleivių duomenis apskritai. Taigi,

⁽¹⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. EDAPP nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) naudojimo teisėsaugoje, OL C 110, 2008 5 1, p. 1. 29 straipsnio darbo grupės nuomonės pateikiamos adresu http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/wpdocs/index_en.htm#data_transfers

⁽²⁾ Komunikato 2.1 skyrius, p. 4.

sprendimai dėl vieno asmens gali būti priimami naudojantis (bent jau iš dalies) modeliais, parengtais pagal kitų asmenų duomenis. Todėl sprendimai, kurie gali turėti didelę įtaką duomenų subjektams, bus priimami remiantis abstrakčiu kontekstu. Asmenims labai sunku apsiginti prieš tokius sprendimus⁽³⁾.

20. Taigi dėl šių metodų taikymo plačiu mastu, tikrinant visus keleiviaus, kyla rimtų klausimų, susijusių su pagrindinių privatumo ir duomenų apsaugos principų, išskaitant nustatytuosius Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 8 straipsnyje, Chartijos 7 ir 8 straipsniuose ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 16 straipsnyje, laikymusi.

21. Bet kokiam galutiniame sprendime dėl PNR sistemų teisėtumo turėtų būti atsižvelgta į šiuos elementus – jie turėtų būti išnagrinėti ir plėtojami atliekant konkretaus ES PNR projekto poveikio vertinimą. Turėtų būti sudaryta darbotvarkė siekiant atidžiai apsvarstyti šio poveikio vertinimo rezultatus rengiant visuotinius reikalavimus PNR sistemoms.

3. Siūlomų standartų turinys

22. Neatsižvelgdamas į pirmiau pateiktas bendrąsias pastabas dėl PNR sistemų teisėtumo, EDAPP teigiamai vertina platų standartų sąrašą, kuris akivaizdžiai parengtas vadovaujantis ES duomenų apsaugos principais, – jais keletu aspektų turėtų būti sustiprinta konkretiuose susitarimuose numatyta apsauga. Toliau aptariama nustatyta šių standartų teikiama nauda ir trūkumai.

Bet kurio susitarimo pakankamumas ir privalomumas

23. Iš Komisijos formuliuotės EDAPP supranta, kad pakankamumo vertinimas gali būti atliekamas pagal bendrą šalies gavejų duomenų apsaugos sistemą arba esamas aplinkybes, remiantis teisiškai privalomais įspaireigojimais, nustatytais tarptautiniame susitarime, kuriuo reglamentuojamas asmens duomenų tvarkymas. Atsižvelgdamas į tarptautinių susitarimų lemiamą vaidmenį vertinant pakankamumą, EDAPP pabrėžia, kad reikia aiškiai nustatyti susitarimų privalomumą visoms suinteresuotosioms šalims, ir mano, kad turėtų būti įvesta konkreči nuoroda, numatanti tiesiogiai įgyvendinamų duomenų subjektų teisių užtikrinimą susitarimuose. EDAPP mano, kad šie elementai – būtinas pakankamumo vertinimo aspektas.

Taikymo sritis ir tikslas

24. Pirmieji du principų sąrašo punktai susiję su tikslu apribojimais. Po paantraštės „duomenų naudojimas“ pirmame punkte minima teisėsauga ir saugumo tikslai, toliau

⁽³⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų naudojimo teisėsaugoje projekto, OL C 110, 2008 5 1, p. 4.

minimas terorizmas ir kiti sunkūs tarptautiniai nusikaltimai – šios savokos grindžiamos ES teisės aktuose nustatyti apibrėžčiai „koncepciomis“. EDAPP abejoja šia formuliuote, kuria remiantis galima pamanyti, kad būsimi susitarimai nebus tiksliai grindžiami šiomis apibrėžtimis, o bus tik jų paskatinti. Siekiant teisinio tikrumo būtina, kad terorizmas ir sunkūs tarptautiniai nusikaltimai būtų tiksliai apibrėžti ir kad būtų nurodyti komunikate minimi ES teisės aktai. Be to, EDAPP primena, kad būtina salyga įvairių tipų nusikaltimams įtraukti į PNR sistemą, – patikrinti šio įtraukimo reikalingumą ir proporcinguą.

25. Antrasis aspektas, atrodo, labiau susijęs su taikymo sritimi (surinktu duomenų pobūdžiu) negu su tikslu principu. EDAPP pažymi, kad į komunikatą neįtrauktas duomenų, kurie galėtų būti perduodami, sąrašas, – tame paliekama galimybė duomenų, kuriais bus keičiamasi, kategorijas nustatyti kiekvienam konkrečiam susitarime. Siekdamas, kad neatsirastų skirtumų ir kad į kai kuriuos susitarimus su trečiosiomis šalimis nebūtų įtraukta neproporcingu duomenų kategoriją, EDAPP mano, kad prie standartų turėtų būti pridėtas bendras išsamus duomenų kategorijų sąrašas pagal keitimosi duomenimis tikslą. Jis šiuo klausimu pažymi 29 straipsnio darbo grupės nuomonės, kuriose nurodyta, kokios duomenų kategorijos leistinos ir kurios laikomos perteklinėmis atsižvelgiant į pagrindines duomenų subjektų teises⁽¹⁾). Duomenų, kurie nebus perduodami, kategorijos pirmiausia yra tos, kurias galima laikyti neskelbtiniais duomenimis, saugomais pagal Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnį, SSR/SSI duomenimis (informacija specialiųjų tarnybų prašymu), OSI (su kitomis tarnybomis susijusi informacija) duomenimis, atvirais arba tuščiais teksto laukeliiais (pvz., „Bendrosios pastabos“, kur gali būti neskelbtino pobūdžio duomenų), informacija apie dažnai skraidančius asmenis ir „duomenimis apie elgseną“.

Neskelbtini duomenys

26. Komunikate nurodoma, kad neskelbtini duomenys naudojami tik išimtiniais atvejais. EDAPP smerkia šią išimtį. Jis mano, kad išimties salygos per plačios ir jomis neužtikrina jokių garantijų: duomenų naudojimas kiekvienu konkretiui atveju pateikiamas tik kaip pavyzdys; be to, tikslu ribojimas turėtų būti bendrasis principas, taikytinas bet kokiam PNR duomenų tvarkymui, o ne tik neskelbtiniems duomenims taikytina garantija. EDAPP mano, kad leidus tvarkyti neskelbtinus duomenis, net ir ribotais atvejais, visų PNR sistemų apsaugos lygis būtų priderintas prie mažiau duomenis saugančių sistemų, o ne prie sistemų, kuriose jie saugomi griežčiau. Todėl jis ragina visiškai atmesti galimybę tvarkyti neskelbtinus duomenis.

⁽¹⁾ 2003 m. birželio 23 d. nuomonė dėl Jungtinėse Valstijose užtikrinamos asmens duomenų perdavimo apsaugos lygio, WP78. Ši nuomonė ir vėlesnės darbo grupės nuomonės šiuo klausimu pateiktos adresu http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/index_en.htm#data_transfers

Duomenų saugumas

27. Komunikate įtvirtinta bendra pareiga užtikrinti saugumą laikytina pakankama. Vis dėlto EDAPP mano, kad ši pareiga galėtų būti papildyta abipusio informavimo pareiga, taikytina saugumo pažeidimo atveju: gavėjai privalėtų informuoti savo partnerius, jeigu duomenys, kuriuos jie gavo, buvo atskleisti neteisėtai. Tai padės stiprinti atsakomybę už saugų duomenų tvarkymą.

Igyvendinimas

28. EDAPP pritaria komunikate numatytais priežiūros sistemių, iškaitant priežiūros ir atskaitomybės priemones. Taip pat tvirtai pritariama kiekvieno asmens teisei į administracines ir teismes teisių gynimo priemones. Teisių susipažinti su informacija klausimu jis supranta, kad negali būti numatyta jokio aprūpimo, ir tai palankiai vertintina. Jeigu šio aprūpimo išimtiniais atvejais prieikytų standartuose reikėtų aiškiai paminėti tikslą jo taikymo sričių ir reikiamas apsaugos nuostatas, pirmiausia iškaitant netiesioginę teisę susipažinti su informacija.

Tolesnis informacijos perdavimas kitiems subjektams

29. EDAPP pritaria, kad toliau perduoti informaciją kitiems subjektams – ar tai būtų kitos vyriausybiniės institucijos, ar trečiosios šalys – būtų galima tik konkretiui atveju. Jis mano, kad, be šio principo, informacijos perdavimui trečiosioms šalims taikomas tikslu aprūpimas turėtų būti taikomas ir informacijos perdavimui trečiosios šalies viduje kitoms vyriausybinėms institucijoms. Tai turėtų užkirsti kelią lyginti PNR duomenis su kitiems tikslams tvarkoma informacija. EDAPP itin nerimauja dėl to, kad duomenys bus lyginami su informacija, gauta iš kitų duomenų bazų, pvz., Jungtinių Valstijų atveju – iš ESTA. Jis pažymi, kad nesenai JAV priimto sprendimo reikalauti rinkliavos už ESTA rezultatas – renkama kelialoju kredito kortelių informacija. EDAPP ragina nustatyti aiškias ribas, kad nebūtų atliekamas į PNR susitarimo taikymo sričių nepatenkantis lyginamasis informacijos tikrinimas.

Duomenų saugojimas

30. Duomenų saugojimo laikotarpis nėra tinkamai suderintas. EDAPP mano, kad iš esmės PNR duomenys turėtų būti ištinti, jeigu atlikus kontrolę po duomenų perdavimo, nepradedami teisėsaugos sprendimų vykdymo veiksmai. Jeigu atskirose šalies atveju kilę poreikis ribotą laiką saugoti informaciją, EDAPP mano, kad standartuose turėtų būti nustatytas ilgiausias saugojimo laikotarpis. Be to, turėtų būti įtvirtintas pareigūnų teisės susipažinti su duomenimis

ribojimas laiko atžvilgiu, o laipsniškas duomenų pavertimas anoniminiais turėtų būti laikomas pareiga, bet ne pateiktiamas kaip pavyzdys.

Perdavimo būdai

31. EDAPP pritaria, kad PNR duomenims perduoti būtų naudojama tik eksportavimo sistema. Jis ragina numatyti konkretias garantijas, kuriomis būtų užtikrinama, kad vienintelė praktikoje naudojama sistema būtų eksportavimo sistema. Remiantis duomenų apsaugos institucijų patirtimi ir atlirkomis patikromis, nepaisant jau galiojančiuose susitarimose numatytyų pareigų, ypač dėl JAV PNR, vis dar taikoma iš anksčiau likusi importavimo sistema ir JAV institucijos turi ne tik galimybę naudotis eksportavimu, bet ir platesnę prieigą prie PNR duomenų per kompiuterinio rezervavimo sistemas. Siekiant užtikrinti, kad eksportavimo sistema nebūtų apeinama, turėtų būti imtasi teisinių ir techninių priemonių.
32. Turėtų būti apibrėžta, kaip dažnai („pagrįsta riba“) oro vežėjai turi perduoti duomenis, ir turėtų būti nustatytas didžiausias perdavimų skaičius. Turėtų būti vadovaujamas esamomis sistemomis, kuriose numatytos griežčiausios privatumo apsaugos nuostatos.

Pamatiniai elementai

33. EDAPP taip pat ragina tiksliau apibrėžti būtinuosius PNR susitarimų įgyvendinimo elementus. Susitarimų trukmė („nustatytas laikotarpis“, „iškilus būtinybei“) ir jų peržiūra („periodiškai“) turėtų būti smulkiau reglamentuotos horizontaliuoju požiūriu. Pirmausia galėtų būti nustatytas bendrų peržiūrų periodiškumas ir pareiga pirmają peržiūrą atliki per konkretną laikotarpi nuo susitarimų įsigaliojimo: būtų galima paminėti didžiausią trejų metų laikotarpi.

III. IŠVADOS

34. EDAPP teigiamai vertina Komisijos komunikate pateiktą horizontaliąjį koncepciją. Tai – būtinas žingsnis siekiant parengti visapusišką keitimosi PNR duomenimis sistemą. Vis delto šį teigiamą vertinimą menkina tam tikri svarbūs nerimą keliantys aspektai.

35. Komunikate pateiktos PNR sistemos jau per se neatitinka reikalingumo ir proporcingumo kriterijų, kaip išdėstyta šioje ir ankstesnėse EDAPP ir 29 straipsnio darbo grupės nuomonėse. Norint, kad asmens duomenų rinkimo ir tvarkymo sąlygos būtų priimtinios, jos turėtų būti smarkiai apribotos. EDAPP ypač nerimauja dėl PNR sistemų naudojimo rizikai vertinti ar profiliams sudaryti.

36. Rengiant PNR standartus turėtų būti atsižvelgiama į bendrą duomenų apsaugos sistemą ir su ja susijusias Europos Sąjungos teisines tendencijas, taip pat į bendresnes derybas dėl keitimosi duomenimis susitarimų, ypač su Jungtinėmis Valstijomis. Turėtų būti užtikrinta, kad būsimajame PNR susitarime su Jungtinėmis Valstijomis būtų laikomasi bendrojo susitarimo su JAV dėl duomenų apsaugos. Šią koncepciją turėtų atitiki ir kiti PNR susitarimai su trečiosiomis šalimis.
37. Būtina, kad bet kokiam susitarimui su trečiosiomis šalimis būtų atsižvelgta į naujuosius duomenų apsaugos reikalavimus, rengiamus pagal institucinę sistemą, pradėjusią veikti po Lisabonos sutarties įsigaliojimo.
38. EDAPP taip pat ragina tiksliau apibrėžti visuotinę visiems susitarimams taikomą būtinujų apsaugos sąlygų koncepciją: griežtesnės sąlygos turėtų būti taikomos pirmiausia neskeltinė duomenų tvarkymui, tiksluo ribojimo principui, tolesnio duomenų perdavimo kitiems subjektams sąlygomis ir duomenų saugojimui.
39. Galiausiai EDAPP primygtinai reikalauja, kad bet kokiam susitarimui būtų numatytos tiesiogiai įgyvendinamos duomenų subjektų teisės. Duomenų subjektų ir priežiūros institucijų atliekamų įgyvendinimo procedūrų veiksminiai – būtina sąlyga bet kokio susitarimo pakankamumui įvertinti.

Priimta Briuselyje 2010 m. spalio 19 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

II

(Komunikatai)

**EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI**

EUROPOS KOMISIJA

**Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis
Atvejai, kuriems Komisija nepriestarauja**

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/C 357/03)

Sprendimo priėmimo data	2010 11 25
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	N 246/10
Valstybė narė	Lenkija
Regionas	Kujawsko-Pomorskie
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Fabryka Form Metalowych FORMET SA
Teisinis pagrindas	Artykuł 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji – Dz. U. z 2002 r. nr 171, poz. 1397 ze zm.
Pagalbos priemonės rūšis	Individuali pagalba
Tikslas	Ekonominių sunkumų turinčių įmonių sanavimas
Pagalbos forma	Lengvatinė paskola
Biudžetas	Bendra suteiktos pagalbos suma 2,30 mln. PLN
Pagalbos intensyvumas	—
Trukmė	2010 11 30–2011 5 30
Ekonomikos sektorius	Apdirbamoji pramonė
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Minister Skarbu Państwa ul. Krucza 36/Wspólna 6 00-522 Warszawa POLSKA/POLAND
Kita informacija	—

Sprendimo tekštą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2010 10 27
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	N 326/10
Valstybė narė	Lenkija
Regionas	Regiony wymienione w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiorów obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. nr 144, poz. 969)
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Program pomocy dotyczący zrekompensowania przedsiębiorstwom szkód spowodowanych przez powodzie w Polsce w 2010 r.
Teisinis pagrindas	Ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r.
Pagalbos priemonės rūšis	Pagalbos schema
Tikslas	Gamtos stichijos arba dėl ypatingų aplinkybių padarytos žalos atlyginimas
Pagalbos forma	Lengvatinė paskola
Biudžetas	Bendra suteiktos pagalbos suma 100 mln. PLN
Pagalbos intensyvumas	100 %
Trukmė	iki 2012 12 31
Ekonomikos sektorius	Visi sektoriai
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Fundusze pożyczkowe Brak możliwości podania jednego adresu, gdyż pomoc będzie udzielana przez wybrane w drodze konkursu regionalne i lokalne fundusze pożyczkowe (w Polsce jest ich aktualnie ok. 70)
Kita informacija	—

Sprendimo tekstą be konfidentialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2010 11 8
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	N 392/10
Valstybė narė	Ispanija
Regionas	—
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Reestructuración de Cajasur
Teisinis pagrindas	El artículo 7 del Real Decreto Ley 9/2009 de 26 de junio, sobre restructuración bancaria y reforzamiento de los recursos propios de la entidades de crédito

Pagalbos priemonės rūšis	Individuali pagalba
Tikslas	Pagalba po reikšmingų ekonominį sukrėtimą
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija
Biudžetas	Bendra suteiktos pagalbos suma 392 mln. EUR
Pagalbos intensyvumas	—
Trukmė	2011 1 1–2015 12 31
Ekonomikos sektorius	Finansinis tarpininkavimas
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Ministerio español de Hacienda
Kita informacija	—

Sprendimo tekstą be konfidentialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2010 11 15
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	N 437/10
Valstybė narė	Ispanija
Regionas	Galicia
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Ayudas para daños causados en los establecimientos turísticos por las inundaciones acaecidas los días 9 y 10 de junio de 2010 en A Mariña Luguesa y en los ayuntamientos limítrofes
Teisinis pagrindas	<ul style="list-style-type: none"> — Decreto 96/2010, de 17 de junio, de medidas urgentes para la reparación de los daños causados por las inundaciones acaecidas los días 9 y 10 de junio de 2010 en A Mariña Luguesa y en los ayuntamientos limítrofes. — Orden de 18 de junio de 2010 que regula la concesión de ayudas para la reparación de los daños provocados en los establecimientos turísticos, por la que se desarrolla el Decreto 96/2010, de 17 de junio, de medidas urgentes para la reparación de los daños causados por las inundaciones acaecidas los días 9 y 10 de junio de 2010 en A Mariña Luguesa y en los ayuntamientos limítrofes
Pagalbos priemonės rūšis	Pagalbos schema
Tikslas	Gamtos stichijos arba dėl ypatingų aplinkybių padarytos žalos atlyginimas
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija
Biudžetas	Bendra suteiktos pagalbos suma 0,2 mln. EUR
Pagalbos intensyvumas	100 %
Trukmė	2010 7 21–2010 10 2

Ekonomikos sektorius	Viešbučiai ir restoranai (turizmas)
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Consejero de Cultura y Turismo Calle San Caetano s/n bloque 3, 2a 15781 Santiago de Compostela ESPAÑA
Kita informacija	—

Sprendimo tekštą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Sprendimo priėmimo data	2010 12 1
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	N 543/10
Valstybė narė	Švedija
Regionas	—
Pagalbos (ir (arba) gavėjo) pavadinimas	Ändringar i stödordning om garantier till banker
Teisinis pagrindas	Förordning om ändring i förordningen (2008:819) om statliga garantier till banker m.fl.
Pagalbos priemonės rūšis	Pagalbos schema
Tikslas	Pagalba po reikšmingų ekonominį sukrėtimą
Pagalbos forma	Garantija
Biudžetas	Bendra suteiktos pagalbos suma 750 000 mln. SEK
Pagalbos intensyvumas	—
Trukmė	2011 1 1–2011 6 30
Ekonomikos sektorius	Finansinis tarpininkavimas
Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Riksgäldskontoret SE-103 74 Stockholm SVERIGE
Kita informacija	—

Sprendimo tekštą be konfidencialių duomenų oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Neprieštaravimas praneštai koncentracijai
(Byla COMP/M.6023 – Schweizerische Post/Österreichische Post/JV)
(Tekstas svarbus EEE)
(2010/C 357/04)

2010 m. lapkričio 30 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su bendraja rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik vokiečių kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorium,
- elektroniniu formatu EUR-Lex svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>). Dokumento numeris 32010M6023. EUR-Lex svetainėje galima rasti įvairių Bendrijos teisės aktų.

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas (¹)**2010 m. gruodžio 29 d.**

(2010/C 357/05)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas
USD JAV doleris	1,3136	AUD Australijos doleris	1,2975
JPY Japonijos jena	107,99	CAD Kanados doleris	1,3155
DKK Danijos krona	7,4528	HKD Honkongo doleris	10,2225
GBP Svaras sterlingas	0,85390	NZD Naujosios Zelandijos doleris	1,7272
SEK Švedijos krona	8,9885	SGD Singapūro doleris	1,7042
CHF Šveicarijos frankas	1,2483	KRW Pietų Korėjos vonas	1 500,57
ISK Islandijos krona		ZAR Pietų Afrikos randas	8,7855
NOK Norvegijos krona	7,8090	CNY Kinijos ženminbi juanis	8,6976
BGN Bulgarijos levas	1,9558	HRK Kroatijos kuna	7,3848
CZK Čekijos krona	25,263	IDR Indonezijos rupija	11 822,75
EEK Estijos kronos	15,6466	MYR Malaizijos ringitas	4,0518
HUF Vengrijos forintas	279,40	PHP Filipinių pesas	57,601
LTL Lietuvos litas	3,4528	RUB Rusijos rublis	39,9949
LVL Latvijos latas	0,7097	THB Tailando batas	39,628
PLN Lenkijos zlotas	3,9667	BRL Brazilijos realas	2,2127
RON Rumunijos léja	4,2986	MXN Meksikos pesos	16,2676
TRY Turkijos lira	2,0545	INR Indijos rupija	59,1550

^(¹) Šaltinis: valiutų perskaiciavimo kursai paskelbti ECB.

V

(Nuomonės)

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

VALSTYBĖS PAGALBA – GRAIKIJA

Valstybės pagalba C 27/10 (ex NN 6/09) – Valstybės pagalba „United Textiles SA“**Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį**

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/C 357/06)

2010 m. spalio 27 d. raštu, pateiktu originalo kalba po šios santraukos, Komisija pranešė Graikijai apie savo sprendimą pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pirmiau minėtos pagalbos (priemonės).

Per vieną mėnesį nuo šios santraukos ir prie jos pridėto rašto paskelbimo dienos suinteresuotosios šalys gali pateikti pastabas apie priemones, dėl kurių Komisija pradeda procedūrą, adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks. +32 22961242

Šios pastabos bus perduotos Graikijai. Pastabas teikianti suinteresuotoji šalis gali pateikti pagrįstą raštišką prašymą neatskleisti jos tapatybės.

SANTRAUKOS TEKSTAS

PROCEDŪRA

2008 m. rugėjo mėn. Komisija pradėjo preliminarų Graikijos tekstilės įmonei „United Textiles SA“ ir paskolas jai suteikusiems bankams skirtų pagalbos priemonių vertinimą. Pirminiai Graikijos valdžios ištaigų atsakymai buvo neišsamūs. Dėl to 2009 m. kovo 3 d. Komisija priėmė nurodymą suteikti informacijos.

PAGALBOS GAVĖJO IR PAGALBOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

„United Textiles“ yra didelė Graikijos tekstilės įmonė, užsiimanti drabužių, pluošto ir audinių gamyba. Jos produkcija parduodama tiek didmeninėje, tiek mažmeninėje rinkose. 2008 m. 54 % produkcijos parduota kitose ES šalyse (2007 m. 60 %). 2009 m. viso jos turto vertė buvo 201,7 mln. EUR, o jos

apyvarta siekė 4,5 mln. EUR (nedidelio atsargų kiekio pardavimas). Ankstesniais metais pardavimo apimtis siekė 30,6 mln. EUR 2008 m. ir 74,7 mln. EUR 2007 m. 2008 m. pabaigoje joje dirbo 1 348 darbuotojai (šiuo metu – 680).

Įmonės padėtis nuo 2004 m. nuolat blogeo – palaipsniui mažėjo pardavimo apimtys, o nuo 2008 m. pelno neatskaicius mokesčių vertė ir nuosavo kapitalo vertė tapo neigiamos. Dėl to įmonė galėjo būti likviduota bet kurios teisiškai susijusios šalies iniciatyva. Nuo 2001 m. bankų parama įmonei buvo ribota. Nuo 2008 m. birželio mén. įmonė nustojo vykdyti didžiąją dalį veiklos, o nuo 2009 m. kovo mén. veikla buvo beveik visiškai sustabdyta. 2008 m. liepos mén. įmonės pagrindinis akcininkas nusprenė nedalyvauti planuotame kapitalo didinime. Nuo 2008 m. laiku negrąžintos beveik visos bankų paskolos įmonei.

2007–2010 m. įmonei suteikta pagalba pagal iš viso tris pagalbos priemones; dvi iš jų taip pat skirtos paskolas įmonei suteikusiems bankams:

1. 2007 m. gegužės 30 d. paskolas „United Textiles“ suteikiam Graikijos nacionaliniam bankui suteikta valstybės garantija naujioms paskoloms, kurių vertė iš viso siekė 20 mln. EUR. Valstybės garantija suteikta didesnei sumai nei bendra šių paskolų suma. Priemoka valstybei nebuvo numatyta. Garantija buvo grindžiama 2007 m. sausio 26 d. garantijų schema, apie kurią nepranešta.
2. 2009 m. gegužės 25 d. Graikijos valdžios institucijos perstruktūrizavo 18,6 mln. EUR įmonės nesumokėtas socialinio draudimo skolas, nustatydama 96 mėnesines 0,19 mln. EUR įmokas. I perstruktūzuotos skolos sumą iš dalies iutrauktos anksčiau perstruktūzuotų skolų sumos.
3. 2010 m. birželio 30 d. Graikijos valstybė suteikė garantiją paskolas „United Textiles“ suteikusiems bankams. Garantija suteikta naujai 63,6 mln. EUR sindikuotajai paskolai.

VERTINIMAS

Preliminariu Komisijos vertinimu, visos trys priemonės yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje.

Iš „United Textiles“ finansinių duomenų ir bendros padėties matyti, kad įmonė patyrė sunkumų. Taigi, Komisija išnagrinėjo šias pagalbos priemones pagal 2004 m. gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūruoti.

Komisija nusprendė dėl visų trijų priemonių pradėti procedūrą pagal Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį, nes jai kilo abejonių, ar atitinkamos visos sąlygos restruktūrizavimo pagalbai suteikiti. Komisija visų pirma abejoja, ar „United Textiles“ turėjo teisę gauti sanavimo pagalbą, nes pagalbos teikimas nebuvo ribotas 6 mėnesių laikotarpiu ir nebuvo pateiktas restruktūrizavimo planas. Komisija taip pat abejoja, ar „United Textiles“ galėjo būti suteikta restruktūrizavimo pagalba, nes ji gali būti suteikta tik jei parengtas patikimas restruktūrizavimo planas, kurio Graikija nepateikė. Galiausiai Komisija abejoja, ar paskolas įmonei suteikusiems bankams galėjo būti suteikta regioninė, restruktūrizavimo arba bet kokia kita pagalba, nes gauta pagalba buvo pagalba veiklai, be to, bankai sunkumų nepatyrė.

RAŠTO TEKSTAS

„H Eπιτροπή ενημερώνει την Ελλάδα ότι, αφού εξέτασε τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από της αρχές της χώρας σχετικά με το προαναφερόμενο μέτρο, αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾ (στο εξής: ΣΛΕΕ).

⁽¹⁾ Από 1ης Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης EK έχουν γίνει, αντιστοίχως, τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Οι δύο σειρές διατάξεων είναι ουσιαστικά ταυτόσημες. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης οι αναφορές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ νοούνται ως αναφορές στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης EK, κατά περίπτωση.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Κατόπιν πληροφοριών σύμφωνα με τις οποίες η Ελλάδα σκόπευε να χορηγήσει εγγύηση για νέα δάνεια ύψους 35 εκατομ. EUR για τη χρηματοδότηση της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας, η Επιτροπή ζήτησε από τις ελληνικές αρχές να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το προαναφερόμενο μέτρο με επιστολές της 11ης Σεπτεμβρίου 2008, της 14ης Οκτωβρίου 2008, της 20ής Οκτωβρίου 2008, της 18ης Νοεμβρίου 2008 και της 4ης Δεκεμβρίου 2008. Οι ελληνικές αρχές έδωσαν μη ολοκληρωμένες απαντήσεις με τις επιστολές της 15ης Οκτωβρίου 2008 και της 10ης Νοεμβρίου 2008.
 - (2) Για αυτόν τον λόγο, στις 3 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή εξέδωσε διαταγή για την παροχή πληροφοριών βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999⁽²⁾ στην οποία ζήτουσε από την Ελλάδα να υποβάλει όλες τις πληροφορίες που ήταν απαραίτητες για να εκτινήσει εάν η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία είχε λάβει κρατική ενίσχυση και εάν η ενίσχυση ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά. Η Ελλάδα υπέβαλε τις πληροφορίες που ζητήθηκαν με επιστολή της 11ης Μαρτίου 2009.
 - (3) Η Επιτροπή ζήτησε πρόσθιτες πληροφορίες όσον αφορά το προαναφερόμενο μέτρο καθώς και για ορισμένα άλλα μέτρα, υπέρ της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας και των πιστωτριών τραπεζών της, με επιστολές της 20ής Μαρτίου 2009, της 8ης Φεβρουαρίου 2009, της 17ης Μαρτίου 2010, της 19ης Ιουλίου 2010 και της 23ης Αυγούστου 2010. Οι ελληνικές αρχές απάντησαν με επιστολές της 7ης Απριλίου 2009, της 25ης Φεβρουαρίου 2010, της 26ης Μαρτίου 2010, της 13ης Αυγούστου 2010 και της 30ής Αυγούστου 2010.
 - (4) Μετά από αίτημα των ελληνικών αρχών, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στις 7 Ιουλίου 2010. Με την ευκαιρία αυτή, η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία υπέβαλε μία νέα προκαταρκτική προσέγγιση αναδιάρθρωσης.
- ### 2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
- #### 2.1. ΟΙ ΕΙΚΑΖΩΜΕΝΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
- Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία
- (5) Η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία είναι μεγάλη ελληνική κλωστοϋφαντουργική εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το 2008, πραγματοποίησε το 54 % πωλήσεών της σε άλλες χώρες της ΕΕ (60 % το 2007).
 - (6) Το 2009, είχε σύνολο ενεργητικού 201,7 εκατ. EUR και κύκλο εργασιών 4,5 εκατ. EUR (περιορισμένες πωλήσεις αποθεμάτων). Οι πωλήσεις των προιηγούμενων ετών ήταν 30,6 εκατ. EUR το 2008 και 74,7 εκατ. EUR το 2007. Στα τέλη του 2008 το προσωπικό της αριθμούσε 1 348 εργαζομένους (σήμερα 680). Η εταιρεία έχει τέσσερις θυγατρικές σε τρεις χώρες, Βουλγαρία, Αλβανία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Ο βασικός της μέτοχος είναι υπεράκτια εταιρεία με την επωνυμία European Textiles Investments Ltd (Μαυρίκιος).
 - (7) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη δέσποιντη λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 (νυν άρθρου 88) της συνθήκης EK, EE L 83 της 27.3.1999, σ. 1-9.

- (7) H επιχειρηματική δραστηριότητα της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας συνίσταται στην παραγωγή ενδυμάτων, νημάτων και υφασμάτων. Οι πωλήσεις της πραγματοποιούνται τόσο σε αγορές χονδρικής όσο και λιανικής. Διαδέτει 12 μονάδες παραγωγής σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Αυτές οι μονάδες παραγωγής δεν λειτουργούν από το 2008, λόγω ελλείψεως κεφαλαίου κινήσεως.
- (8) H κατάσταση της εταιρείας παρουσιάζει σταθερή επιδείνωση τουλάχιστον από το 2004, με σταδιακή μείωση των πωλήσεων, αρνητικά ΚΠΦ⁽³⁾ και αρνητικά ίδια κεφαλαία από το 2008. Λόγω αυτού του προβλήματος, η εταιρεία θα μπορούσε να λυθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία⁽⁴⁾.
- (9) Από το 2001, η στήριξη των πιστωτριών τραπεζών προς την εταιρεία ήταν περιορισμένη, με μειωμένα πιστωτικά όρια και δάνεια. Από τον Ιούνιο του 2008, μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων της έχει διακοπεί. Από τον Μάρτιο του 2009, η παραγωγή έχει σταματήσει σχεδόν εντελώς. Τον Ιούλιο του 2008, ο βασικός μετοχός της εταιρείας αποφάσισε να μη συμμετάσχει σε προγραμματισμένη αύξηση του κεφαλαίου. Από το 2008, σχεδόν το σύνολο των τραπεζικών της δανείων έχουν καταστεί υπερήμερα. Από τον Φεβρουάριο του 2010, οι μετοχές της εταιρείας έχουν τεθεί σε αναστολή διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Πιστώτριες τράπεζες

- (10) Oι πιστώτριες τράπεζες της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας, που εμπλέκονται στα εξεταζόμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων, είναι οι ελληνικές τράπεζες Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Εμπορική Τράπεζα, η Τράπεζα ATE, η Alpha Bank και η Eurobank. Είναι άλλες εμπορικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην παροχή ενός πλήρους φάσματος χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών. Είναι παρούσες, μέσω θυγατρικών, σε άλλες χώρες της ΕΕ, και ιδίως στη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Ρουμανία και το Ήνωμένο Βασίλειο⁽⁵⁾.

2.2. Τα εικαζόμενα μέτρα

- (11) Κατά την περίοδο 2007-2010, χορηγήθηκαν συνολικά τρία μέτρα κρατικών ενισχύσεων στην εταιρεία. Στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι δύο από αυτά τα μέτρα χορηγήθηκαν επίσης υπέρ των δανειοδοτριών τραπεζών της εταιρείας. Ειδικότερα:

Μέτρο 1: H κρατική εγγύηση του Μαΐου 2007

- (12) Στις 30 Μαΐου 2007, χορηγήθηκε στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, που δανειοδοτούσε τη Ενωμένη Κλωστούφαντουρ-

⁽³⁾ Κέρδη προ φόρων (καθαρά κέρδη).

⁽⁴⁾ Βάσει του άρθρου 47 του ελληνικού Νόμου 2190/1920, σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50 % του μετοχικού κεφαλαίου, η γενική συνέλευση των μετόχων πρέπει να αποφασίσει (εντός 6 μηνών από τη λήξη της χρήσης) τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

⁽⁵⁾ Όπως αναφέρεται στις οικονομικές εκδόσεις και τους δικτυακούς τόπους των τραπεζών.

γία, κρατική εγγύηση για νέο δάνειο που περιλαμβανε: α) αναδιάταξη υφιστάμενου δανείου ύψους 7,5 εκατ. EUR και β) νέο δάνειο ύψους EUR 12,5 εκατ. EUR. Η κρατική εγγύηση κάλυπτε ποσό μεγαλύτερο από το συνολικό ύψος αυτών των δανείων. Κάλυπτε ποσό ύψους 30 εκατ. EUR συν τόκους, για νέο δάνεια συνολικού ύψους 20 εκατ. EUR. Αυτό το νέο δάνειο είχε εξάμηνη επιτόκιο EURIBOR, συν προσαύξηση (spread) ύψους 1,85 %⁽⁶⁾, ανερχόμενο συνολικά σε 6,10 % στις 30 Μαΐου 2007. Δεν είχε προβλεφθεί προμήθεια για την κρατική εγγύηση. Οι πιστώτριες τράπεζες έλαβαν έξασφαλίσεις για το νέο δάνειο, με τη μορφή ενεχυρίασης εμπορευμάτων και προσωπικών εγγυήσεων από μέρους των μετόχων.

- (13) H εγγύηση στηριζόταν σε μη κοινοποιηθέν καθεστώς εγγυήσεων της 26ης Ιανουαρίου 2007. Το καθεστώς προέβλεπε ότι θα μπορούσε να παρασχεδεί κρατική εγγύηση για υφιστάμενα δάνεια σε βιομηχανικές, μεταλλευτικές, κτηνοτροφικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που ήταν εγκατεστημένες στο Νομό Ημαθίας (όπου βρίσκεται μέρος των δραστηριοτήτων της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας). Το καθεστώς δεν απέκλειε προβληματικές επιχειρήσεις και δεν προέβλεπε προμήθεια για την κρατική εγγύηση.

Μέτρο 2: Αναδιάταξη οφειλών για εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

- (14) Στις 25 Μαΐου 2009, οι ελληνικές αρχές προχώρησαν σε αναδιάταξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών της εταιρείας, που ανέρχονταν σε 18,6 εκατ. EUR, για μια περίοδο 96 μηνιάων πληρωμών ύψους 0,19 εκατ. EUR εκάστη. Η αναδιάταξη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ελληνικού Νόμου 3762/2009.

- (15) Oι υποβληθείσες πληρωφορίες δεν προσδιορίζουν συγκεκριμένα οποιεδήποτε ποινές ή τόκους αναφορικά με την αναδιάταξη. Αναφέρουν μόνο ότι το 2009 έγινε αναδιάταξη νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ασφαλιστικές εισφορές ύψους 14,6 εκατ. EUR, επιπλέον προηγούμενων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ασφαλιστικές εισφορές ύψους EUR 2,8 εκατ. EUR. Αναφέρεται επίσης ότι υπήρξε πρόσθετη αύξηση ύψους 1,2 εκατ. EUR λόγω της αναδιάταξης. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα είδος ποινής ή τόκου. Τα τρία αυτά ποσά ισούνται με 18,6 εκατ. EUR.

- (16) H Επιτροπή παρατηρεί ότι στο ποσό της αναδιάταξης περιλαμβάνονταν εν μέρει ποσά που είχαν ήδη αναχρηματοδοτηθεί παλαιότερα, πράγμα που θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ότι οι προηγούμενως αναδιαταχθείσες οφειλές δεν είχαν εξοφληθεί. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι από το 2007, στις ετήσιες εκδόσεις της εταιρείας, οι υποχρεώσεις της από ασφαλιστικές εισφορές αναφέρονται ως "ρυθμισθείσες", πράγμα που σημαίνει ότι είχε ήδη λαβεί χώρα τουλάχιστον μία αναδιάταξη από το έτος αυτό και πριν από την προαναφερθείσα αναδιάταξη της 25ης Μαΐου 2009.

- (6) Περιλαμβανομένου φόρου 0,6 %, που εφαρμόζεται σε όλα τα δάνεια στην Ελλάδα (εκτός των στεγαστικών και των αγροτικών δανείων, για τα οποία ο φόρος είναι 0,12 %).

Μέτρο 3: Η κρατική εγγύηση του Ιουνίου 2010

- (17) Στις 30 Ιουνίου 2010, το ελληνικό δημόσιο χορήγησε εγγύηση στις πιστώτριες τράπεζες της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας. Οι τράπεζες αυτές είναι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Εμπορική Τράπεζα, η Τράπεζα ΑΤΕ, η Alpha Bank και η Eurobank. Η εγγύηση καλύπτει νέο κοινοπρακτικό δάνειο ύψους 63,6 εκατ. EUR, που υποδιαιρέται σε τρία επιμέρους ποσά για τους εξής σκοπούς:
- a) 36,6 εκατ. EUR για την αναδιάταξη δανείων που είχαν χορηγηθεί στην εταιρεία από τις πιστώτριες τράπεζες της την περίοδο από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Σεπτέμβριο του 2009.
- Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, τα εν λόγω δάνεια είχαν επιτόκια μεταξύ 3 μηνών και 6 μηνών EURIBOR, συν 1,25 % έως 3 %. Επίσης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, τα δάνεια αυτά δεν καλύπτονταν αρχικά με κρατική εγγύηση.
- β) 15 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της εταιρείας προς το δημόσιο, τους προμηθευτές και τους εργαζομένους της.
- γ) 12 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και λειτουργικών δαπανών.
- (18) Το υποκείμενο κοινοπρακτικό δάνειο έχει διάρκεια 9 ετών. Στην υπουργική απόφαση για τη χορήγηση εγγύησης δεν προσδιορίζοταν το επιτόκιο για τα δάνεια που επρόκειτο να καλυφθούν. Αναφερόταν απλώς ότι τα δάνεια έπρεπε να είναι με το επιτόκιο της αγοράς. Η κρατική εγγύηση καλύπτει ποσοστό 80 % του δανείου. Προβλέπεται για το δημόσιο ετήσια προμήθεια εγγύησης 2 % επί του μέσου ετήσιου οφειλόμενου ποσού. Οι πιστώτριες τράπεζες λαμβάνουν, εκτός από την κρατική εγγύηση, εξασφαλίσεις για το νέο δάνειο με τη μορφή ενεχυρίασης μετοχών της εταιρείας για τουλάχιστο το 25,9 % του συνόλου των μετοχών της και προσημειώσεων υποδήκης πρώτης σειράς επί των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Το κράτος δεν λαμβάνει εξασφαλίσεις για την εγγύηση του, αλλά σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, οι εξασφαλίσεις του δανείου θα μεταφερθούν στο κράτος.
- (19) Η εγγύηση του Ιουνίου 2010 αντικατέστησε την προηγούμενη εγγύηση που είχε χορηγηθεί στις 2 Οκτωβρίου 2009. Η εγγύηση αυτή είχε χορηγηθεί για ένα νέο δάνειο ύψους 40 εκατ. EUR 40 που αποκοπούσε επίσης στην αναδιάταξη δανείων που είχαν χορηγηθεί στην εταιρεία κατά την περίοδο από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Φεβρουάριο του 2009 (βλ. παράγραφο 17 στοιχείο α) ανωτέρω). Ωστόσο, το δάνειο των 40 εκατ. EUR ουδέποτε χορηγήθηκε και συνεπώς η εγγύηση του Οκτωβρίου 2009 ουδέποτε ενεργοποιήθηκε. Αντίθετα, η εγγύηση αυτή αντικαταστάθηκε από τη νέα εγγύηση του Ιουνίου 2010, η οποία κάλυπτε το κοινοπρακτικό δάνειο ύψους 63,6 εκατ. EUR. Σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές, ο λόγος της αντικατάστασης αυτής ήταν ότι το ύψος του δανείου των 40 εκατ. EUR δεν αρκούσε πλέον για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας της εταιρείας.
- (20) Όσον αφορά τα τραπεζικά δάνεια που χορηγήθηκαν κατά την περίοδο από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Σεπτέμβριο του 2009 (βλ. παράγραφο 17 στοιχείο α) ανωτέρω), η Επι-

τροπή παρατηρεί ότι ορισμένες πληροφορίες φαίνεται να δειχνούν ότι οι πιστώτριες τράπεζες είναι πιθανό να είχαν επηρεαστεί από υπόσχεση χορήγησης κρατικής εγγύησης.

- (21) Ειδικότερα, σύμφωνα με τις υποβολές πληροφοριών των ελληνικών αρχών και τις ετήσιες εκθέσεις της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας, την εποχή που χορηγήθηκαν τα δάνεια, είχε ζητηθεί από τον εκπρόσωπο των πιστωτριών τραπεζών κρατική εγγύηση για τα εν λόγω δάνεια (Μάιος 2008). Επίσης, οι ελληνικές αρχές είχαν εκφράσει την πρόθεσή τους να χορηγήσουν κρατική εγγύηση για τα ίδια δάνεια (πριν τον Ιούλιο του 2008). Επιπλέον, οι ελληνικές αρχές είχαν ανακοινώσει ότι πριν τα τέλη Ιουλίου του 2008, οι πιστώτριες τράπεζες θα υπέγραφαν συμφωνία ύψους 35 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας με κρατική εγγύηση. Τελικά, η κρατική εγγύηση χορηγήθηκε τον Οκτώβριο του 2009.
- (22) Επιπλέον, και πάλι σύμφωνα με τις υποβολές πληροφοριών των ελληνικών αρχών και τις ετήσιες εκθέσεις της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας, πραγματοποιήθηκαν δύο συσκέψεις τον Σεπτέμβριο του 2008 και τον Απρίλιο του 2009, μεταξύ των ελληνικών αρχών, των πιστωτριών τραπεζών και της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας. Κατά την πρώτη σύσκεψη, η συζήτηση αφορούσε την “εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της Εταιρείας σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο”, επίσης αναφέρεται ότι “ο Υπουργός έδωσε συγκεκριμένες κατευθύνσεις” για την αναδιάρθρωση της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας (7). Σκοπός της δεύτερης σύσκεψης ήταν η “χρηματοδότηση του επιχειρησιακού σχεδίου αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης της Εταιρίας” (8). Τέλος, αναφέρεται ότι τα επίμαχα δάνεια “χορηγήθηκαν κατόπιν συνεννόήσεως των αρμόδιων κρατικών αρχών (Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών) και των δανειστριών τραπεζών” (9).
- 3. ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΙΚΖΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ**
- (23) Οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τις ελληνικές αρχές σχετικά με τα εικαζόμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων μπορούν να συνομιστούν ως εξής:
- Μέτρο 1: Η κρατική εγγύηση του Μαΐου 2007**
- (24) Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση δεδομένου ότι δεν είχε επιλεκτικό χαρακτήρα υπέρ της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας, αλλά χορηγήθηκε βάσει ενός καθεστώτος εγγύησης για βιομηχανικές, μεταλλευτικές, κτηνοτροφικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στην περιοχή της Ημαθίας (βλ. παρ. 13 ανωτέρω), και συνεπώς δεν αφορούσε μόνο την Ενωμένη Κλωστούφαντουργία αλλά ήταν διαθέσιμη και για άλλες εταιρείες.
- (25) Εκτός τούτου, η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι η εγγύηση χορηγήθηκε σύμφωνα με τον (εθνικό) ελληνικό Νόμο 2322/95, που επέτρεπε στο Υπουργείο Οικονομικών να χορηγεί κρατικές εγγυήσεις σε τραπεζικά ιδρύματα για δάνεια που είχαν σκοπό την αναδιάταξη οφειλών ή τη χορήγηση νέου κεφαλαίου κίνησης.

(7) Αναφέρεται στη σελίδα 7 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης του 2008 της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας.

(8) Αναφέρεται στη σελίδα 11 της οικονομικής έκθεσης του 2009 της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας.

(9) Αναφέρεται στη σελίδα 5 της επιστολής των ελληνικών αρχών που υπεβλήθη στις 22 Φεβρουαρίου 2010.

(26) Επιπλέον, η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι πριν τη χορήγηση της εγγύησης, η εταιρεία είχε υποβάλει στις ελληνικές αρχές σχέδιο αναδιάρθρωσης με χρηματοδότηση από τράπεζες και χωρίς καμία κρατική εγγύηση. Αυτό το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν υπερβιώνει ποτέ επισήμως στην Επιτροπή.

(27) Τέλος, η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι η εγγύηση της χορηγήθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Επιτροπής: είχε μέγιστο ποσοστό κάλυψης 80 % και 20 εκατ. EUR και είχε χορηγηθεί για δάνεια που είχαν συναφθεί με επιτόκια της αγοράς. Επίσης τα δάνεια ήταν κατάλληλα εξασφαλισμένα με ενεχυρίαση εμπορευμάτων και προσωπικές εγγυήσεις μετόχων και είχαν χορηγηθεί για μια συγκεκριμένη πράξη και διάρκεια.

Μέτρο 2: Αναδιάταξη οφειλών για ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές

(28) Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι η αναδιάταξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο αποφασίστηκε στο πλαίσιο του Νόμου 3762/2009, που είχε γενική ισχύ στην Ελλάδα.

Μέτρο 3: Η κρατική εγγύηση του Ιουνίου 2010

(29) Η Ελλάδα αναφέρει ότι η κρατική εγγύηση του Ιουνίου 2010 είχε χορηγηθεί επειδή η έκταση της προηγούμενης εγγύησης του 2009 (η οποία ουδέποτε εφαρμόστηκε) δεν αρκούσε πλέον για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας της εταιρείας.

(30) Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι εγγύηση του Ιουνίου 2010 ήταν σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές διάσωσης και αναδιάρθρωσης⁽¹⁰⁾ και ότι δεν παρέχει πλεονέκτημα στην Ενωμένη Κλωστούφαντουργία. Η Ελλάδα ισχυρίζεται περαιτέρω ότι δεν παραβιάστηκε η αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης, διότι η εγγύηση του Ιουνίου 2010 αντικαθιστά την εγγύηση του Οκτωβρίου 2009 και μεταβάλλει αρκετές διατάξεις της εγγύησης του Μαΐου 2007 (βλ. μέτρο 1 στις παραγράφους 12-13 ανωτέρω). Συνεπώς, η εγγύηση του Ιουνίου 2010 ενσωματώνει το σύνολο των ρητρών των δανείων της εταιρείας σε ένα και μόνο κείμενο με ενιαίες διατάξεις.

4. EKTIMHSEN

4.1. Κατάσταση της εταιρείας

(31) Όπως διαπιστώνεται στις ανωτέρω παραγράφους 7-8 και αναλύεται ακολούθως στις παραγράφους (64)-(68), οι επιχειρησιακές επιδόσεις και τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας παρουσίασαν σημαντική επιδείνωση την περίοδο 2004-2009. Σε αυτήν τη βάση, η Επιτροπή συνάγει ότι η επιχείρηση ήταν προβληματική κατά την έννοια των σημείων 10 και 11 των κατευθυντήριων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης κατά το χρόνο που λήφθηκαν τα εξεταζόμενα μέτρα υπέρ της εταιρείας (περίοδος 2007-2010). Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η εταιρεία είναι προβληματική επί του παρόντος διότι η κατάσταση της δεν έχει βελτιωθεί έκτοτε.

⁽¹⁰⁾ EE C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

4.2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

Μέτρα 1 και 3: Κρατικές εγγυήσεις του Μαΐου 2007 και του Ιουνίου 2010

Ενίσχυση προς την Ενωμένη Κλωστούφαντουργία

(32) Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΔΕΕ προβλέπει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις ή την παραγωγή ορισμένων αγαθών, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Συνεπώς, ένα μέτρο για να θεωρηθεί ενίσχυση, πρέπει να πληροί τα ακόλουθα τέσσερα κριτήρια:

(33) Πρώτον, το μέτρο πρέπει να χορηγείται από ένα κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους. Οι κρατικές εγγυήσεις συνεπάγονται κινδύνους για τους κρατικούς πόρους, δεδομένου ότι σε περιπτώση κατάπτωσή τους πρέπει να πληρωθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Επιπλέον, κάθε εγγύηση για την οποία δεν προβλέπεται κατάλληλη αμοιβή συνεπάγεται απώλεια οικονομικών πόρων για το κράτος. Συνεπώς, ικανοποιείται το κριτήριο των κρατικών πόρων.

(34) Δεύτερον, το μέτρο πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον δικαιούχο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δύο εξεταζόμενες εγγυήσεις είναι πιθανό να έχουν χορηγήσει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στην Ενωμένη Κλωστούφαντουργία. Πράγματι, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων⁽¹¹⁾, τημάτα 2.2 και 3.2, όταν ο δανειολήπτης δεν καταβάλλει για την εγγύηση τημή που καθορίζεται βάσει κριτηρίων αγοράς, του παρέχονται πλεονεκτικοί όροι. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο δανειολήπτης, ως επιχειρηση που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, δεν θα μπορούσε να εξεύρει πιστωτικό ίδρυμα διατεθειμένο να του χορηγήσει πιστώσεις με οποιουδήποτε όρους, χωρίς κρατική εγγύηση. Επίσης, μια από τις απαιτούμενες ενδείξεις ώστε μια μεμονωμένη κρατική εγγύηση να μην αποτελεί ενίσχυση είναι ότι δεν πρέπει να καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 80 % του οφειλόμενου δανείου.

(35) Στην προκειμένη υπόθεση, όσον αφορά την εγγύηση του 2007 (μέτρο 1), αυτή χορηγήθηκε για δάνεια σε προβληματική επιχείρηση και δεν προβλεπόταν προμήθεια για τον εγγυητή (το Δημόσιο). Επίσης, αντίθετα με τους ισχυρισμούς της Ελλάδας, φαίνεται ότι κάλυπτε ποσό μεγαλύτερο από το συνολικό ύψος των επιμέρους υποκείμενων δανείων, δηλαδή επρόκειτο για ποσό 30 εκατ EUR συν τόκους, για την κάλυψη δανείων συνολικού ύψους 20 εκατ EUR. Λαμβάνοντας υπόψη τα σημεία 3.2. και 4.2 της ανακοίνωσης για τις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων και το γεγονός ότι η εταιρεία αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα κατά το χρόνο χορήγησης της εγγύησης αυτής, καθώς και το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν διαδέτει καμία ένδειξη για αντίστοιχη ενδεικτική προμήθεια εγγύησης που θα μπορούσε να ισχύει στη χρηματοπιστωτική αγορά για παρόμοιες εγγυήσεις, το

⁽¹¹⁾ EE C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

- (35) Επιτόκιο του δανείου (6,10 %) συν η προμήθεια εγγύησης (0 %) δεν φαίνεται να αντιστοιχεί σε τιμή καθοριζόμενη βάσει κριτηρίων αγοράς, αν γίνει σύγκριση μεταξύ του επιτοκίου που θα είχε καταβάλει η εταιρεία αυτή χωρίς την κρατική εγγύηση και του επιτοκίου που λήφθηκε χάρη στην κρατική εγγύηση. Πράγματι, εάν η σύγκριση γίνει βάσει της ανακοίνωσης σχετικά με την αναδεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης⁽¹²⁾, θα χρειαζόταν προσαύξηση από 400 έως 1000 μονάδες βάσης συν το βασικό επιτόκιο που είχε καθοριστεί για την Ελλάδα την εποχή εκείνη (4,62 %) δηλαδή υψηλότερο του 6,10 % που προβλεπόταν στην παρούσα υπόθεση.
- (36) Ομοίως, η εγγύηση του 2010 (μέτρο 3) χορηγήθηκε σε εταιρεία που αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες. Με τον ίδιο τρόπο, παρόλο που είχε προβλεφθεί προμήθεια εγγύησης 2 % για το Δημόσιο, το επίπεδο αυτής της προμήθειας δεν φαίνεται εκ πρώτης όψεως να έχει καθοριστεί βάσει κριτηρίων αγοράς. Πράγματι, η Επιτροπή επισημαίνει τη σημαντική επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας την περίοδο 2004-2009 και την υπερημερία των δανείων της και, συνεπώς, έχει επιφυλάξεις εάν ένας ιδιώτης εγγυητής θα είχε προσφέρει μια τέτοια εγγύηση, όταν η παραγωγή του δικαιούχου είχε σχέδον σταματήσει εντελώς και η διαπραγμάτευση των μετοχών στο χρηματιστήριο είχε ανασταλεί, δεδομένου ότι κάτω από παρόμοιες συνθήκες θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο μια τέτοια εταιρεία να ξεφύλησε το δάνειο και ο εγγυητής να αποφύγει τις συνέπειες μιας κατάπτωσης της εγγύησης που είχε παράσχει. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι το επιτόκιο του εγγυημένου δανείου δεν καθορίζεται ρητά αλλά επαρίσταται στη διακριτική ευχέρεια των πιστωτών τραπεζών. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να βεβαιώσει ότι η προμήθεια εγγύησης θα μπορούσε να θεωρηθεί σύμφωνη με τους όρους της αγοράς συγκρίνοντας το επιτόκιο που η εταιρεία θα είχε επωμιστεί χωρίς την εγγύηση με το επιτόκιο που έλαβε χάρη στην κρατική εγγύηση, λαμβάνοντας υπόψη αυτήν την προμήθεια εγγύησης. Σε κάθε περίπτωση, εάν γίνει σύγκριση με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναδεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, η Επιτροπή παρατηρεί ότι σύμφωνα με την ανακοίνωση αυτή θα απαιτείτο προσαύξηση από 400 έως 1 000 μονάδες βάσης συν το βασικό επιτόκιο που είχε καθοριστεί για την Ελλάδα την εποχή εκείνη. Η Επιτροπή θεωρεί σε αυτό το στάδιο ότι, εάν η εταιρεία κατόρθωνε να βρει οποιαδήποτε χρηματοδότηση στην κεφαλαιαγορά, η προσαύξηση που θα ίσχυε για τον δικαιούχο θα ήταν τουλάχιστον 1 000 μονάδες βάσης (διαβάθμιση χαμηλότερη από CCC), διότι η οικονομική του κατάσταση ήταν ακόμη χειρότερη σε σχέση με την εποχή της πρώτης εγγύησης (αύξηση των συσσωρευμένων ζημιών, οριακές πωλήσεις, πάνω στη δραστηριοτήτων κ.ά.). Με βάση τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες κατά πόσο το επίπεδο της ανωτέρω προμήθειας εγγύησης, εάν προστεθεί στο επιτόκιο του κοινοπρακτικού δανείου, θα μπορούσε να ισούται με το χρηματοπιστωτικό κόστος ενός παρόμοιου μη εγγυημένου δανείου και καλεί την Ελλάδα να προσκομίσει κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετικά με το ζήτημα αυτό.
- (37) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι και οι δύο εγγυήσεις δεν ήταν σύμφωνες με την ανακοίνωση σχετικά με τις εγγυήσεις και συνιστούν πλεονέκτημα υπέρ της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας.
- (38) Τρίτον, για να θεωρηθεί ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ένα μέτρο πρέπει να είναι επιλεκτικό. Η εγγύηση του Μαΐου 2007 στηριζόταν σε ένα τομεακό καθεστώς και η εγγύηση του Ιουνίου 2010 ήταν ad hoc μέτρο υπέρ της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας. Ως εκ τούτου, πράγματι ικανοποιείται το κριτήριο της επιλεκτικότητας.
- (39) Τέλος, το μέτρο πρέπει να προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού και να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία δραστηριοποιείται σε τομέα τα προϊόντα του οποίου αποτελούν αντικείμενο εκτενών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και στον οποίο επικρατεί οξύς ανταγωνισμός. Κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων ενίσχυσης, η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία ήταν επιχείρηση η οποία πραγματοποιούσε το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεών της σε άλλα κράτη μέλη (βλ. παράγραφο 5 ανωτέρω). Επίσης, τα εξεταζόμενα μέτρα εξασφάλιζαν στην Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της (βλ. παραγράφους 34-37 ανωτέρω). Όταν μια κρατική ενίσχυση ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι των εμπορικών ανταγωνιστών της από άλλα κράτη μέλη, οι άλλες επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρηθεί ότι επηρεάζονται από την εν λόγω ενίσχυση. Συνεπώς, ικανοποιείται το κριτήριο της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.
- (40) Βάσει των ανωτέρω, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι κρατικές εγγυήσεις του Μαΐου 2007 και του Ιουνίου 2010 (μέτρα 1 και 3) συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- Ενίσχυση προς τις πιστώτριες τράπεζες**
- (41) Όσον αφορά τις πιστώτριες τράπεζες της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας, το κριτήριο για τους πόρους του Δημοσίου ικανοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως και την Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία (βλ. παράγραφο 32 ανωτέρω).
- (42) Όσον αφορά το κριτήριο του πλεονεκτήματος, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι οι δύο εξεταζόμενες εγγυήσεις ενδέχεται να έχουν εξασφαλίσει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στις πιστώτριες τράπεζες. Πράγματι, σύμφωνα με την ανακοίνωση σχετικά με τις εγγυήσεις, τμήμα 2.3, η κρατική εγγύηση μπορεί να συνιστά ενίσχυση προς τον δανειοδότη, στο βαθμό που παρέχει μεγαλύτερες εξασφαλίσεις στο δανειοδότη περιορίζοντας το υφιστάμενο άνοιγμά του. Στην προκειμένη περίπτωση, και οι δύο εγγυήσεις χορηγήθηκαν ρητά για την εξασφάλιση νέων δανείων με στόχο, τουλάχιστον εν μέρει, την αναδιάταξη υφιστάμενων δανείων. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι εν λόγω εγγυήσεις παρείχαν στους πιστωτές εξασφάλιση αναφορικά με τα υφιστάμενα δάνεια.
- (43) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι η ΕΤΕ ενδέχεται να έχει επίσης ευεργετήθει από ενίσχυση μέσω της εγγύησης του Μαΐου 2007 (μέτρο 1) στο μέτρο που η εγγύηση αυτή κάλυπτε υφιστάμενο δάνειο (7,5 εκατ. EUR). Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι και οι πέντε πιστώτριες τράπεζες ενδέχεται να έχουν επίσης ευεργετήθει από ενίσχυση μέσω της εγγύησης του Ιουνίου 2010 (μέτρο 3) στο μέτρο που αυτή κάλυπτε υφιστάμενα δάνεια των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων (36,6 εκατ. EUR).

⁽¹²⁾ ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

- (44) Όσον αφορά την επιλεκτικότητα, οι κρατικές εγγυήσεις είχαν παρασχεθεί για υψηλά μεταβατικά δάνεια που είχαν χορηγηθεί από συγκεκριμένες τράπεζες, και συνεπώς είχαν επιλεκτικό χαρακτήρα ως προς τους δικαιούχους.

(45) Τέλος, όσον αφορά τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και τον επηρεασμό των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών, οι τραπεζικές υπηρεσίες προσφέρονται σε ευρεία κλίμακα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελούν αντικείμενο έντονου ανταγωνισμού. Κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων ενίσχυσης, οι πιστώτριες τράπεζες της Ευρωπαϊκής Κλωστοϋφαντουργίας προσέφεραν χρηματοπιστωτικά προϊόντα και υπηρεσίες, μέσω των θυγατρικών τους σε άλλες χώρες της ΕΕ (βλ. παράγραφο 10 ανωτέρω). Επίσης, η εξεταζόμενη ενίσχυση εξασφάλισε στις πιστώτριες τράπεζες της Ευρωπαϊκής Κλωστοϋφαντουργίας πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους (βλ. παραγράφους 42-43 ανωτέρω). Όταν μια κρατική ενίσχυση ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι άλλων επιχειρήσεων που ανταγωνίζονται σε επίπεδο εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, οι τελευταίες πρέπει να θεωρηθεί ότι θίγονται από την εν λόγω ενίσχυση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ικανοποιείται το κριτήριο της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

(46) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι οι κρατικές εγγυήσεις του Μαΐου 2007 και του Ιουνίου 2010 (μέτρα 1 και 3) ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ των πιστωτριών τραπεζών Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Εμπορική Τράπεζα, Τράπεζα ΑΤΕ, Alpha Bank και Eurobank κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Πιθανή κρατική εγγύηση για δάνεια της περιόδου από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Σεπτέμβριο του 2009

(47) Όσον αφορά δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κλωστοϋφαντουργία την περίοδο από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Σεπτέμβριο του 2009 (βλ. παράγραφο 17 σημείο α) ανωτέρω), η Επιτροπή παρατηρεί ότι ορισμένες πληροφορίες υποδηλώνουν ότι οι πιστώτριες τράπεζες είναι πιθανό να είχαν επηρεαστεί από υπόσχεση για τη χορήγηση κρατικής εγγύησης (βλ. παραγράφους 20-22 ανωτέρω). Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι τα δάνεια αυτά καλύφθηκαν τελικά από τις κρατικές εγγυήσεις του Οκτωβρίου 2009 και του Ιουνίου 2010. Η τελευταία αντικατέστησε την εγγύηση του Οκτωβρίου 2009.

(48) Η Επιτροπή δεν αποκλείει στο σημείο αυτό το ενδεχόμενο ότι ανωτέρω υπόσχεση, εάν πράγματι εξακριβώθει στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, να συνιστά κρατική εγγύηση που δόθηκε ήδη το 2008, και συνεπώς πριν από τις εγγυήσεις του Οκτωβρίου 2009 και του Ιουνίου 2010, για την κάλυψη των δανείων της περιόδου από τον Αύγουστο του 2008 έως τον Σεπτέμβριο του 2009. Μια τέτοια εγγύηση θα εξασφαλίζει πλεονεκτήματα στην Ευρωπαϊκή Κλωστοϋφαντουργία και τις πιστώτριες τράπεζες της, με την έννοια της ανωτέρω ανάλυσης για την υπάρξη κρατικής ενίσχυσης (βλ. παραγράφους 32-46 ανωτέρω).

Μέτρο 2: Αναδιάταξη οφειλών για ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές

- (49) Όσον αφορά το κριτήριο των κρατικών πόρων, ο στόχος των εισφορών κοινωνικής ασφαλισης είναι η χρηματοδότηση του

προϋπολογισμού των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του Δημοσίου. Συνεπώς, η μη είσπραξη αυτών των εισφορών στερεί πόρους από το κράτος. Συνεπώς, ικανοποιείται το κριτήριο αυτό.

- (50) Όσον αφορά το κριτήριο του πλεονεκτήματος, η Ενωμένη Κλωστούφαντουργία έλαβε πράγματι προδεομία 8 ετών για την πληρωμή χρηματοπιστωτικής υποχρέωσης, σε μια εποχή που αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα και υπήρχε μεγάλη πιθανότητα αδέτησης των υποχρεώσεών της. Σύμφωνα με πάγια νομολογία⁽¹³⁾, για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει δοθεί επιλεκτικό πλεονέκτημα με τη μη είσπραξη οφειλών και κατά πόσο το πλεονέκτημα θα μπορούσε να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση για τους σκοπούς του άθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει να εξακριβωθεί ότι η Ενωμένη Κλωστούφαντουργία δεν μπορούσε να αποκτήσει το πλεονέκτημα αυτό κάτω από κανονικές συνθήκες της αγοράς. Από την άποψη αυτή, το ουσιώδες ερώτημα που πρέπει να τεθεί είναι κατά πόσο η συμπεριφορά του κράτους ως πιστωτή στις δεδομένες συνθήκες θα μπορούσε να συγκριθεί με τη συμπεριφορά ενός συνετού ιδιώτη πιστωτή.

(51) Οι ελληνικές αρχές δεν διευκρίνισαν εάν τα χρέη της εταιρείας προς το δημόσιο είχαν αναδιαταχθεί με την εφαρμογή κατάλληλων ποινών. Πράγματι, οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν δεν είναι συγκεκριμένες. Αναφέρονται μόνο ποινές ή τόκοι ύψους 1,2 εκατ. EUR, που θα συνεπάγονταν επίσης επιτόκιο 7 %. Ακόμη και εάν πράγματι επρόκειτο για ποινή ή επιτόκιο που εφαρμόστηκε κατά την αναδιάταξη, φαίνεται να είναι χαμηλότερο από εκείνο που ίσχυε για οφειλέτες σε οικονομική κατάσταση παρόμοια με εκείνη της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας.

(52) Επιπλέον, οι ελληνικές αρχές δεν ενημέρωσαν την Επιτροπή εάν η Ενωμένη Κλωστούφαντουργία είχε τηρήσει προηγούμενες συμφωνίες αναδιάταξης. Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αναδιάταξη του 2009 εφαρμόστηκε επίσης για οφειλόμενο ποσό 2,8 εκατ. EUR από προηγούμενες αναδιατάξεις οφειλών. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτό θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ότι οι προηγούμενες αναδιατάξεις οφειλών είχαν αποτύχει.

(53) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή έχει επιφυλάξεις για το κατά πόσο η συμπεριφορά των ελληνικών αρχών θα μπορούσε να συγκριθεί με εκείνη ενός συνετού ιδιώτη πιστωτή, δεδομένου ότι δεν διευκρίνιστηκε η τυχόν εφαρμογή ποινής ή επιτοκίου, σε ύψος ίσο με εκείνο της αγοράς, και ότι η αναδιάταξη του 2009 εφαρμόστηκε παρά τις κατά τα φαινόμενα αποτυχημένες προηγούμενες συμφωνίες αναδιάταξης. Ακόμη και η ποινή ή το επιτόκιο του 7 % (βλ. παράγραφο 51 ανωτέρω), που κατά τα φαινόμενα εφαρμόστηκε, φαίνεται να είναι χαμηλότερο από εκείνο που θα ίσχυε για εταιρείες σε τόσο δεινή οικονομική κατάσταση όπως η Ενωμένη Κλωστούφαντουργία.

⁽¹³⁾ Βλ. π.χ. απόφαση της 29ης Απριλίου 1999 στην υπόθεση C-342/96 Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-2459 απόφαση της 11ης Ιουλίου 2002 στην υπόθεση T-152/99 HAMSA κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3049 απόφαση της 29ης Ιουνίου 1999 στην υπόθεση C-256/97 DM Transport, Συλλογή 1999, σ. I-3913.

(54) Επιπλέον, ανεξαρτήτως του ύψους της ποινής που εφαρμόστηκε για την αναδιάταξη, η Επιτροπή έχει επιφυλάξεις για το εάν ένας ιδιώτης πιστωτής θα είχε δεχθεί οποιοδήποτε είδος αναδιάταξης καθώς η εταιρεία αντιμετώπιζε ήδη πολύ σοβαρά οικονομικά προβλήματα και είχε παύσει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της, με αποτέλεσμα να φαίνεται απίθανο το ενδεχόμενο μιας μεταγενέστερης εξόφλησης του χρέους.

(55) Τέλος, η Επιτροπή έχει επιφυλάξεις κατά πόσο το μέτρο αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ικανοποιεί το κριτήριο του ιδιώτη πιστωτή, αν εξετασθεί μεμονωμένα, δεδομένου ότι η εταιρεία τύγχανε ήδη κρατικής στήριξης με τη μορφή εγγύησης που φαίνεται ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση.

(56) Έτσι, η Επιτροπή θεωρεί ότι στο στάδιο αυτό η αναδιάταξη των χρεών ενδέχεται να έχει προσφέρει πλεονέκτημα στην εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΔΕΕ.

(57) Όσον αφορά το κριτήριο της επιλεκτικότητας, τα ληξιπρόθεσμα χρέη της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας προς το Δημόσιο είχαν αναδιαταχθεί στο πλαίσιο μιας ad hoc απόφασης για την εταιρεία. Συνεπώς, ικανοποιείται το κριτήριο αυτό.

(58) Τέλος, το κριτήριο της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών ικανοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως και στην παράγραφο 38 ανωτέρω.

(59) Σύμφωνα με τις ανωτέρω παρατηρήσεις, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η αναδιάταξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κοινωνικής ασφάλισης συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΔΕΕ.

4.3. Παράνομη ενίσχυση

(60) Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999 για τη

θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης EK (¹⁴), “παράνομη ενίσχυση” είναι μια νέα ενίσχυση η οποία εφαρμόζεται κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΔΕΕ.

(61) Στην προκειμένη υπόθεση, τα μέτρα ενισχύσεων υπέρ της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας και των πιστωτριών τραπεζών της εφαρμόστηκαν από την Ελλάδα χωρίς να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή και χωρίς να έχουν ληφθεί οι παραπτήσεις της Επιτροπής σχετικά με αυτά ή να έχει εκδοθεί τελική απόφαση για τη συμβατότητα των μέτρων με την κοινή αγορά.

(62) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης είναι παράνομα.

(63) Όσον αφορά ειδικότερα την κρατική εγγύηση του Ιουνίου 2010 (μέτρο 3), η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο, ότι αυτή έχει παρασχεθεί. Πράγματι, η κρατική εγγύηση εγκρίθηκε με υπουργική απόφαση, δηλαδή με δεσμευτική πράξη του κράτους, η οποία επέτρεπε να πραγματοποιηθεί η πληρωμή του υποκείμενου δανείου με την εγγύηση του κράτους. Το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις υποβλήθεισες πληροφορίες, το υποκείμενο δάνειο δεν έχει ακόμη εκδοθεί, δεν μεταβάλλει τη νομική ισχύ της κρατικής εγγύησης, δεδομένου ότι η ενεργοποίηση του δανείου επαφίεται πλήρως στη διακριτική ευχέρεια των δικαιούχων, δηλαδή της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας και των πιστωτριών τραπεζών της.

4.4. Συμβατότητα των μέτρων ενίσχυσης

Επιλεξιμότητα της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας

(64) Όπως αναφέρθηκε στις παραγράφους 7-8 ανωτέρω και αναλύεται λεπτομέρεστερα στον πίνακα 1 που ακολουθεί, οι επιχειρηματικές και οικονομικές επιδόσεις της εταιρείας επιδεινώθηκαν σημαντικά κατά την περίοδο 2004-2009.

Πίνακας 1

Βασικά οικονομικά στοιχεία της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας (σε εκατ. EUR)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κύκλος εργασιών	154,3	97,5	64,6	74,7 (*)	30,6	4,5
ΚΠΦ	- 89,6	- 61,3	- 49,3	- 38,5	- 62,4	- 60,6
Συσσωρευμένες ζημίες	264,1	316	378,3	418,7	481	520,3 (**)
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	276,3	283,3	280,8	288,9	290,4	290,4 (**)
Ίδια κεφάλαια	95,2	35,7	32,9	4,6	49,1	111,5
Χρέος/ίδια κεφάλαια	281 %	692 %	829 %	6,243 %	- 561 %	- 280 %

Στοιχεία από τις οικονομικές καταστάσεις 2004-2009.

(*) Αύξηση λόγω υψηλότερων κεφαλαίων που επέτρεπαν τη λειτουργία περισσότερων εργοστασίων.

(**) Σεπτέμβριος 2009.

(¹⁴) EE L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

- (65) Με βάση αυτά τα οικονομικά στοιχεία, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία ήταν προβληματική κατά την έννοια του σημείου 10 των κατευθυντηρίων γραμμών για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων κατά το χρόνο που λήφθηκαν τα υπό εξέταση μέτρα υπέρ αυτής (περίοδος 2007-2010). Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η εταιρεία είναι προβληματική επί του παρόντος.
- (66) Ειδικότερα, όσον αφορά το σημείο 10 (α) των κατευθυντηρίων γραμμών, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της εταιρείας, όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις των ετών 2004-2009, δεν είχε απολέσθει αλλά αυξήθει την περίοδο 2004-2009. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι την ίδια περίοδο τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας μειώθηκαν σε ελάχιστο επίπεδο (2007) ή έγιναν αρνητικά (2008 και 2009). Συγχρόνως, η εταιρεία δεν έλαβε κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσει τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων της, όπως προβλέπεται στην ελληνική νομοθεσία⁽¹⁵⁾. Τα μέτρα αυτά θα συνίσταντο είτε στην αύξηση του κεφαλαίου είτε στην κεφαλαιοποίηση των ζημιών, πράγμα που θα οδηγούσε στην εξάλειψη του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Φαίνεται ότι μόνο η δεύτερη περίπτωση θα ήταν εφικτή για την Ενωμένη Κλωστούφαντουργία, λόγω της κρίσιμης οικονομικής της κατάστασης (βλ. πίνακα 1 ανωτέρω) και των δυσχεριών πρόσβασής της σε χρηματοδότηση (βλ. παράγραφο 9 ανωτέρω). Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εταιρεία είχε στην ουσία απολέσει περισσότερο από το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της.
- (67) Επιπλέον, όσον αφορά το σημείο 10 γ), από το 2008 η εταιρεία πληρούσε, βάσει της ελληνικής νομοθεσίας, τις προϋποθέσεις υπαγωγής σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία⁽¹⁶⁾.
- (68) Τέλος, όσον αφορά το σημείο 11 των κατευθυντηρίων γραμμών, οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχειρήσης όπως η αύξηση των ζημιών, η μείωση του κύκλου εργασιών και η συσσώρευση του χρέους, υπήρχαν τουλάχιστον από το 2004.

Ενίσχυση στην Ενωμένη Κλωστούφαντουργία

- (69) Στο μέτρο που τα μέτρα συνιστούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η συμβατότητά τους πρέπει να εξεταστεί βάσει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγου άρθρου.
- (70) Είναι σαφές ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 και στο άρθρο 107 παράγραφος 3, στοιχεία δ) και ε), δεν ισχύουν και δεν οι ελληνικές αρχές δεν τις επικαλέστηκαν.
- (71) Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξετάσει κατά πόσο ορισμένα από τα επίμαχα μέτρα θα ήταν συμβατά βάσει των κανόνων για την αντιμετώπιση της κρίσης που προβλέπονται στο Προσωρινό Πλαίσιο⁽¹⁷⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η

⁽¹⁵⁾ Βλ. ανωτέρω υποσημείωση 4.

⁽¹⁶⁾ Πρβλ. υποσημείωση 15.

⁽¹⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, ΕΕ C 16 της 22.1.2009, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την τροποποίηση του προσωρινού κοινοτικού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, ΕΕ C 303 της 15.12.2009, σ. 6.

Ενωμένη Κλωστούφαντουργία ήταν σαφώς προβληματική επιχείρηση πριν την 1η Ιουλίου 2008 και, συνεπώς, δεν είναι επιλέξιμη για τη χορήγηση ενίσχυσης βάσει του Προσωρινού Πλαίσιου.

- (72) Η Ενωμένη Κλωστούφαντουργία ήταν προβληματική επιχείρηση κατά τον χρόνο που λήφθηκαν τα μέτρα για τη στήριξή της (βλ. παραγράφους 8-9 και 64-68 ανωτέρω), και συνεπώς η συμβατότητα των μέτρων ενίσχυσης μπορεί να αξιολογηθεί μόνο βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης (δηλαδή βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ της ΣΛΕΕ).
- (73) Πρώτον, η Επιτροπή έχει επιφυλάξει για το κατά πόσο τα μέτρα θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβατά ως ενισχύσεις διάσωσης. Στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποφανθεί αν τα μέτρα περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο, αν δικαιολογούνται λόγω σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων και αν προκαλούνται αδέμια δυσμενείς δευτερογενείς συνέπειες για άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, οι εγγυήσεις του 2007 και του 2010 δεν έχουν περιορισμένη διάρκεια 6 μηνών. Η αναδιάταξη του χρέους, που είναι συγκριτιμή με δάνειο, έχει και αυτή διάρκεια μεγαλύτερη της περιόδου των 6 μηνών που επιτρέπεται για τις ενισχύσεις διάσωσης.
- (74) Δεύτερον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι κανένα από τα μέτρα δεν φαίνεται να είναι συμβατό ούτε ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης. Στο παρόν στάδιο, η θέσπιση αυτών των μέτρων ενίσχυσης δεν φαίνεται να είχε εξαρτηθεί από την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα ξενοφαίνει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης. Πράγματι, βάσει των στοιχείων που είναι διαθέσιμα επί του παρόντος, δεν υπήρχε τέτοιο σχέδιο, και δόλες οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης είχαν αποτύχει, σε βαθμό που πρακτικά η λειτουργία της εταιρείας είχε σταματήσει και είχε τεθεί εκτός χρηματιστηρίου. Παρά αυτήν την αποτυχία της αναδιάρθρωσης, το κράτος συνέχισε να παρέχει κεφάλαια κίνησης στην Ενωμένη Κλωστούφαντουργία. Συνεπώς, στο παρόν στάδιο η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα ενίσχυσης στο σύνολό τους αποτελούν απλώς ενισχύσεις λειτουργίας χωρίς καμία προαπαιτούμενη αξιόπιστη αναδιάρθρωση.
- (75) Επίσης, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες αν η εταιρεία έλαβε οποιαδήποτε σημαντική χρηματοδότηση για τις πράξεις της η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ίδια συμμετοχή χωρίς ενίσχυση. Τέλος, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες για το αν εφαρμόστηκαν οποιαδήποτε αντισταθμιστικά μέτρα κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών διάσωσης και αναδιάρθρωσης.
- (76) Όσον αφορά την επιλέξιμότητα της Ενωμένης Κλωστούφαντουργίας για ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία λάμβανε ενισχύσεις λειτουργίας τουλάχιστον από το 2007, έτος κατά το οποίο αντιμετώπισε ήδη δυσχέρειες.
- (77) Στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ανωτέρω γεγονός (βλ. παράγραφο 76) φαίνεται να αντιβαίνει την αρχή της “εφάπαξ ενίσχυσης”, πράγμα που αποτελεί ένδειξη ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η εταιρεία έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα και ότι τα μέτρα ενίσχυσης υπέρ της εταιρείας έχουν οδηγήσει σε νοθεύσεις του ανταγωνισμού που είναι αντίθετες προς το κοινό συμφέρον. Επιπλέον, η Επιτροπή

κρίνει ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδηλώνουν ότι η αναδιάρθρωση θα πρέπει να θεωρηθεί ως συνεχής και αδιάλειπτη διαδικασία, δεδομένου ότι τα μέτρα ενίσχυσης του 2007, 2009 και 2010 χορηγήθηκαν επί σειρά ετών και δεν υπήρχε το προαπαιτούμενο ενός ενιαίου σχεδίου αναδιάρθρωσης ή στρατηγικής ικανής να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

(78) Με βάση τις ανωτέρω παρατηρήσεις, η Επιτροπή θεωρεί στο παρόν στάδιο ότι δεν έχει τηρηθεί η αρχή της "εφάπαξ ενίσχυσης".

(79) Τέλος, η Επιτροπή δεν έχει υπόψη της άλλο σύνολο κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, το οποίο να καθιστά την εικαζόμενη ενίσχυση συμβατή με τη ΣΛΕΕ.

(80) Κατά συνέπεια, βάσει της προκαταρκτικής εξέτασης του μέτρου και των πληροφοριών που υποβλήθηκαν, στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

Ενίσχυση στις πιστώτριες τράπεζες

(81) Η ενίσχυση στις πιστώτριες τράπεζες αποσκοπούσε στη μείωση του ανοίγματός τους έναντι της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας, δηλαδή στη διατήρηση των εσόδων (κεφάλαιο συν τόκοι) που προέρχονταν από δάνεια προς την εταιρεία. Συνεπώς, φαίνεται ότι οι πιστώτριες τράπεζες έλαβαν επίσης ενίσχυση λειτουργίας. Οι ενισχύσεις λειτουργίας κανονικά απαγορεύονται και μπορούν να χορηγηθούν μόνο κατ' εξαίρεση εφόσον δικαιολογούνται λόγω της συμβολής τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και της φύσης τους και εφόσον το ύψος τους είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Η επιχειρηματολογία της Ελλάδας δεν στηρίχθηκε σε τέτοιου είδους περιστάσεις.

(82) Επιπλέον, οι πιστώτριες τράπεζες της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας δεν ήταν προβληματικές και, συνεπώς, δεν είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις διάσωσης και/ή αναδιάρθρωσης.

(83) Η Επιτροπή δεν έχει υπόψη της άλλο σύνολο κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, το οποίο θα δικαιολογούσε τέτοιου είδους ενισχύσεις λειτουργίας στις πιστώτριες τράπεζες στην εξεταζόμενη υπόθεση.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(84) Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω παρατηρήσεις, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ όσον αφορά τα μέτρα κρατικών εγγυήσεων του Μαΐου 2007 και του Ιουνίου 2010, καθώς και την

αναδιάταξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ασφαλιστικές εισφορές και καλεί την Ελλάδα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της και να παράσχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την αξιολόγηση της ενίσχυσης εντός ενός μηνός από την παραλαβή της παρούσας. Ειδικότερα, η Ελλάδα καλείται να παράσχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- την πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρείας κατά το χρόνο παροχής των δύο εγγυήσεων;
- την αγοραία τιμή για παρόμοιες εγγυήσεις προς εταιρείες σε συγκρίσιμη οικονομική κατάσταση κατά τον χρόνο παροχής των δύο εγγυήσεων;
- το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να καταβάλει η Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία χωρίς τις δύο εγγυήσεις;
- το επιτόκιο του κοινοπρακτικού δανείου που καλύπτεται από την εγγύηση του 2010·
- την ενδεχόμενη ποινή που εφαρμόστηκε, κατά την αναδιάταξη του 2009 των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ασφαλιστικές εισφορές της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας·
- εάν είχαν εφαρμοστεί προηγούμενες αναδιατάξεις υποχρεώσεων από ασφαλιστικές εισφορές για την Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία και εάν είχαν τηρηθεί από την εταιρεία.
- (85) Η Επιτροπή καλεί τις ελληνικές αρχές να διαβιβάσουν αμέσως αντίγραφο της παρούσας επιστολής στους πιθανούς αποδέκτες της ενίσχυσης.
- (86) Η Επιτροπή υπενθυμίζει στην Ελλάδα το ανασταλτικό αποτέλεσμα του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και εφιστά την προσοχή της στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, που προβλέπει ότι κάθε παρανομη ενίσχυση μπορεί να ανακτηθεί.
- (87) Η Επιτροπή προειδοποιεί την Ελλάδα ότι θα ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα μέρη με τη δημοσίευση της παρούσας επιστολής και περιληφής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα ενημερώσει επίσης τα ενδιαφερόμενα μέρη στις χώρες ΕΖΕΣ οι οποίες έχουν υπογράψει τη συμφωνία ΕΟΧ, με δημοσίευση ανακοίνωσης στο συμπλήρωμα ΕΟΧ της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ενημερώσει την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποστέλλοντας αντίγραφο της παρούσας επιστολής. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη θα κληθούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της δημοσίευσης αυτής.“

**Šankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla COMP/M.6041 – PAI/Gecos/Nuance)**

Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/C 357/07)

1. 2010 m. gruodžio 20 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004⁽¹⁾ 4 straipsnį Komisija gavo pranešimą apie siūlomą koncentraciją: įmonės „PAI Partners SAS“ (toliau – PAI, Prancūzija) ir „Gecos — Generale di Commercio e Servizi SpA“ (toliau – „Gecos“, Italija), „PAM Group“ patronuojančioji bendrovė, pirkdamos akcijas įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą įmonę „The Nuance Group AG“ (toliau – „Nuance“, Šveicarija) kontrolę.

2. Įmonių verslo veikla:

- PAI: privataus kapitalo bendrovė, kuri administruoja ir konsultuoja konkretius privataus kapitalo fondus,
- „Gecos“: „PAM Group“ patronuojančioji bendrovė, daugiausia veikianti plato masto mažmeninės prekybos maistu ir ne maisto produktais srityje,
- „Nuance“: veikia keleiviams skirtos mažmeninės prekybos srityje.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandorui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas EB susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu. Remiantis Komisijos komunikatu dėl supaprastintos procedūros, taikomos tam tikroms koncentracijoms pagal EB susijungimų reglamentą⁽²⁾, reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti komunikate nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiasias šalis teikti savo pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Pastabas galima siųsti faksu (+32 22964301), e. paštu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu arba paštu su nuoroda COMP/M.6041 – PAI/Gecos/Nuance adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (EB susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 56, 2005 3 5, p. 32 (Komunikatas dėl supaprastintos procedūros).

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją**(Byla COMP/M.6107 – Platinum Equity/Nampak Paper Holdings)****Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka**

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/C 357/08)

1. 2010 m. gruodžio 21 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004⁽¹⁾ 4 straipsnį Komisija gavo pranešimą apie siūlomą koncentraciją: įmonė „Platinum Equity Group“ (toliau – „Platinum“, JAV) pirkdama akcijas įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, visą įmonę „Nampak Paper Holdings Limited“ (toliau – „Nampak Paper“, Jungtinė Karalystė), visiškai įmonei „Nampak Holdings Plc.“ priklausančios patronuojamosios įmonės, kontrolę.

2. Įmonių verslo veikla:

- „Platinum“: įvairiuose sektoriuose, išskaitant informacines technologijas, telekomunikacijas, logistiką, metalų paslaugas, gamybą ir platinimą, veikiančių įmonių susijungimas, įsigijimas ir valdymas,
- „Nampak Paper“: pakuočių gamyba ir tiekimas.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandorui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas EB susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu. Remiantis Komisijos komunikatu dėl supaprastintos procedūros, taikomos tam tikroms koncentracijoms pagal EB susijungimų reglamentą⁽²⁾, reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti komunikate nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiasias šalis teikti savo pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Pastabas galima siųsti faksu (+32 22964301), e. paštu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu arba paštu su nuoroda COMP/M.6107 – Platinum Equity/Nampak Paper Holdings adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (EB susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 56, 2005 3 5, p. 32 (Komunikatas dėl supaprastintos procedūros).

Įšankstinis pranešimas apie koncentraciją**(Byla COMP/M.6070 – Predica/Generali Vie/Europe Avenue)****Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka**

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/C 357/09)

1. 2010 m. gruodžio 14 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004⁽¹⁾ 4 straipsnį Komisija gavo pranešimą apie siūlomą koncentraciją: įmonės „Predica“, priklausanti „Crédit Agricole“ grupėi (toliau – GCA, Prancūzija), ir „Generali Vie“, priklausanti „Generali“ grupėi (toliau – „Generali“, Italija), pirkdamos akcijas ikyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą nekilnojamomo turto bendrovės „Europe Avenue S.C.I.“ (toliau – „Europe Avenue“, Prancūzija) kontrolę.

2. Įmonių verslo veikla:

- GCA: Prancūzijoje įsteigta bankų grupė,
- „Generali“: Italijoje įsteigta draudimo įmonių grupė,
- „Europe Avenue“: Prancūzijoje, Hauts-de-Seine (92) departamento, Bois-Colombes mieste, Avenue de l'Europe esančių biurams naudojamų pastatų savininkė, taip pat administruojanti tuos pastatus.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandorui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas EB susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu. Remiantis Komisijos komunikatu dėl supaprastintos procedūros, taikomos tam tikroms koncentracijoms pagal EB susijungimų reglamentą⁽²⁾, reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti komunikate nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiasias šalis teikti savo pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Pastabas galima siųsti faksu (+32 22964301), e. paštu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu arba paštu su nuoroda COMP/M.6070 – Predica/Generali Vie/Europe Avenue adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (EB susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 56, 2005 3 5, p. 32 (Komunikatas dėl supaprastintos procedūros).

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją
(Byla COMP/M.6100 – Gilde/Parcom/Gamma)
Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka
(Tekstas svarbus EEE)
(2010/C 357/10)

1. 2010 m. gruodžio 21 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004⁽¹⁾ 4 straipsnį Komisija gavo pranešimą apie siūlomą koncentraciją: įmonės „Gilde Buy-Out Management Holding BV“ (toliau – „Gilde“, Nyderlandai) ir „Parcom Capital Management BV“ (toliau – „Parcom“, Nyderlandai), priklausanti ING grupei, ikyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą įmonės „Gamma Holding NV“ (toliau – „Gamma“, Nyderlandai) kontrolę sujungdamos savo akcijų paketus.

2. Įmonių verslo veikla:

- „Gilde“: privataus kapitalo investicijų firma,
- „Parcom“: privataus kapitalo investicijų firma,
- „Gamma“: įvairiems tikslams ir pramonės sektoriams taikomų naujoviškų tekstilinio pagrindo produktų kūrimas, gamyba ir pardavimas.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas EB susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu. Remiantis Komisijos komunikatu dėl supaprastintos procedūros, taikomos tam tikroms koncentracijoms pagal EB susijungimų reglamentą⁽²⁾, reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti komunikate nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiasias šalis teikti savo pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Pastabas galima siųsti faksu (+32 22964301), e. paštu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu arba paštu su nuoroda COMP/M.6100 – Gilde/Parcom/Gamma adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (EB susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 56, 2005 3 5, p. 32 (Komunikatas dėl supaprastintos procedūros).

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, išskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sajungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sajungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktais) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sajungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sajungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sajungos oficialajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokų kaip *Europos Sajungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sajungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sajungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sajungą rasite <http://europa.eu>

